

offshore visie

NR. 6 - NOVEMBER / DECEMBER 2008 - JAARGANG 25

VAKBLAD VOOR DE OLIE-, GAS- EN PETROCHEMISCHE INDUSTRIE ALSMEDE WINDENERGIE

25
jaar

ALLE MEDEWERKERS EN MEDEWERKSTERS VAN OFFSHORE VISIE WENEN U GEZELLIGE FEESTDAGEN, EEN GOEDE GEZONDHEID EN VOORAL EEN VOORSPOEDIG 2009 (FOTO: WINTERSHALL).

TRAINING
**EXPLOESIE-
VEILIGHEID**
PAGINA 4

WINDENERGIE
**INNOVATIE
INSTALLATIE**
PAGINA 8

IJMOND
**EINDELIJK WEER
BEDRIJVIGHEID**
PAGINA 14

>>> OFFSHORE: SAFETY ON THE M²

Offshore work means bigger risks: limited space, employees of different companies and cultures working simultaneously in a short period of time. Especially here the use of an experienced fire safety watch or safety officer contributes to containing risks. In close cooperation with the client the specialists of IVM prepare the job, coordinate safety tasks and anticipate possible risks.

>>> SAFETY FIRST ...

A lot of companies put safety high on their agenda. That's understandable, because unexpected calamities could have huge consequences for the safety, health and well-being of their personnel. And what do you think it would mean for the surroundings and environment, or the continuity of the company? So there is every reason to put safety in the hands of professionals.

>>> ...WITH THE QUALITY OF IVM

IVM safety professionals send safety personnel on secondment. Over 20 years of experience guarantee quality and reliability. IVM has received both national and international recognition as expert safety intermediary. The experts of IVM prove that every day in their work for clients. In big and small projects. 24 hours a day, 7 days a week. With the professionals of IVM safety will come first.

1 AND 1 = 5

IVM offers:

1. solutions: quickly and flexibly the correct safety personnel
2. experience and expertise: guaranteed a fitting answer to your question
3. quality at every level: from fire safety watch and safety officer to HSE manager
4. a complete package for safety: personnel, courses, an up to date multi media centre, online job vacancy department, measuring equipment, safety equipment, etc.
5. a personal approach, based on trust and skill

IN SHORT: 5 X SAFETY ON THE JOB.

Monierweg 4
7741 KT Coevorden
Tel. +31 (0)524 - 51 24 09
Fax +31 (0)524 - 51 66 30
info@safetyonthejob.eu
www.safetyonthejob.eu

Alkmaar
Tel. +31 (0)72 - 518 17 13
Enschede
Tel. +31 (0)53 - 478 05 40
Zwolle
Tel. +31 (0)38 - 460 84 85

www.safetyonthejob.eu

COLOFON

Uitgever:

Uitgeverij Tridens
Postbus 526
1970 AM IJmuiden

Redactie en productie:

Han Heilig

Vaste medewerking:

PAS Publicaties
Jelle Vaartjes
Marloes Kraaijeveld (IRO)

Pre-Press:

Peter Ruiters
Corine van Luijken

Redactie-adres:

Postbus 526
1970 AM IJmuiden
Tel.: 0255 530577
Telefax: 0255 536068
E-mail: tridens@practica.nl

Advertentie-exploitatie:

Retra PubliciteitsService
Postbus 333
2040 AH Zandvoort
Tel.: 023 571 84 80
Fax: 023 571 60 02
E-mail: vera@retra.nl

Abonnementen:

Offshore Visie
Postbus 526
1970 AM IJmuiden
E-mail: tridens@practica.nl

Verspreiding:

Offshore Visie wordt in controlled circulation toegezonden aan geselecteerde kader- en leidinggevende functionarissen bij oliemaatschappijen, raffinaderijen, ingenieursbureaus, contractors en andere ondernemingen/instanties nauw betrokken bij de olie- en gaswinning, windenergie alsmede de (petro)chemische industrie.

Voor personen buiten deze doelgroep bedraagt de abonnementsprijs € 30,- per jaar excl. 6% btw (buitenland binnen Europa: € 35,-).
Losse nummers: € 6,-.

Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de uitgever.

TRAINING

PAGINA 4

Na een periode van 16 jaar ging Offshore Visie weer eens op visite bij Paul Koop van Quercus. Het volledig onafhankelijke Quercus is inmiddels uitgegroeid tot het kennisinstituut in Nederland op het gebied van explosieveiligheid, hoog- en laagspanning. Er staat in Zwolle een gloednieuw kantoor met een fraai practicum en er zijn vele nieuwe ontwikkelingen te melden op het terrein waarop Quercus zich begeeft. Het was dus zeker tijd om bij te praten en te filosoferen over het beheersbaar maken van kwaliteit en functionaliteit van bedrijven.

IJMUIDEN

PAGINA 14

Na vele jaren volledig droog te hebben gestaan, begint de offshore in IJmuiden weer een beetje op te leven. Dankzij de keuze van Cirrus Energy Nederland om vanuit IJmuiden de logistieke werkzaamheden te laten doen plaatsvinden. Met MSCIJ in de uitvoerende rol. Blijheid overheerst nu in IJmuiden, maar hoe de toekomst er exact uitziet, weet men pas volgend jaar als Cirrus meer duidelijkheid kan geven. Inmiddels is er ook een samenwerkingsovereenkomst getekend tussen MSCIJ en ASCO UK. Opbeurend nieuws dus.

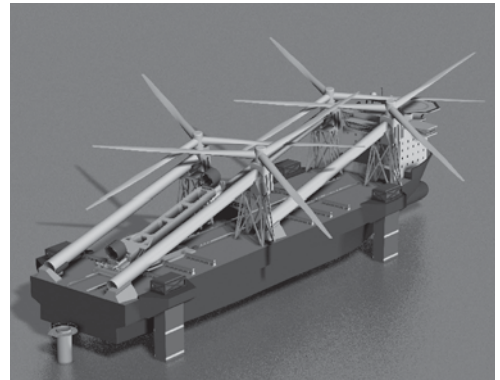
VERDER

ON STREAM

PAGINA 13, 20, 26, 27, 30, 31, 34

DRILLING

PAGINA 10

INNOVATIE

PAGINA 8

Met de komst van IHC Offshore Systems als nieuwe business unit binnen de IHC Merwede groep wordt de ambitie nagestreefd om naast de bestaande offshore producten meer innovatieve producten en turn-key systemen te leveren aan de offshore markt. Offshore Visie sprak ter introductie met J. Rooswinkel, business unit directeur en Jurgen Zijlmans, verantwoordelijk voor de engineering. Zij vertellen dat IHC OS zich ook gaat richten op de windturbine-installatie markt. Het ontwerp staat al op de computer. Offshore Visie brengt u deze primeur.

REDERIJ

PAGINA 25

GloMar Shipmanagement uit Den Helder heeft duidelijk de wind in de zeilen. In anderhalf jaar tijd is wereldwijd een vloot van tien offshoreschepen met ongeveer zeventuig zeevarenden in de markt gezet. Aan de wieg van deze Helderse offshorerederij stonden twee jonge ondernemers, beiden met veel kennis van zaken. Offshore Visie zocht hen op en sprak met hen over het berederen en de werkgebieden van het bedrijf.

GEbruikersPLATFORM

PAGINA 15

OPLEIDING

PAGINA 16

THRUSTMASTER

PAGINA 18

SYMPOSIUM

PAGINA 22

OFFSHORE ENERGY

PAGINA 28

SOFTWARE

PAGINA 33

PAUL KOOP VAN QUERCUS GAAT NOG ALTIJD ZIJN EIGEN WEG

'Ik streef er naar kwaliteit en functionaliteit van bedrijven beheersbaar te maken'

"Het volledig onafhankelijke Quercus is uitgegroeid tot het kennisinstituut in Nederland op het gebied van explosie-veiligheid en hoog- en laagspanning."

Quercus-directeur Paul Koop

In 1992 belde Paul Koop met Offshore Visie. Hij wilde met zijn bedrijf Quercus Technical Services uit de anonimiteit treden. Of we interesse hadden in een interview. We maakten een afspraak en de uiterst gepassioneerde Koop doceerde over zijn stokpaardje 'inspectie als beheersproces'.

Ruim 16 jaar later herhaalt zich de geschiedenis. Paul Koop belt weer met Offshore Visie. Er is zo ontzettend veel gebeurd met zijn bedrijf en er zijn zoveel nieuwe ontwikkelingen op zijn vakgebied, dat hij eigenlijk wel weer een verhaal heeft. Quercus beweegt zich op de markt van het doorlichten van bedrijfsprocessen waar elektrotechnische installaties deel van uitmaken en het was ons bekend dat vooral het geven van cursussen de laatste jaren was uitgegroeid tot een speerpunt, maar het overtuigende verzoek had ons nieuwsgierig gemaakt. Dus reden wij eind oktober richting Zwolle om bij te praten en het gloednieuwe practicum voor hoogspanning, laagspanning en explosieveiligheid (ATEX) met eigen ogen te aanschouwen.

Bij binnenkomst blijkt al snel dat Paul Koop nog immer de spraakwaterval is, die hij ook was in het begin van de negentiger jaren. Praten over elektrische energietechniek is nog altijd zijn passie. De bandrecorder stond nog niet aan of hij steekt van wal. Inspecteren, ondersteunen en opleiden. Het zijn deze drie activiteiten waarin Quercus zich heeft gespecialiseerd. In 1992 stond het bedrijf met vestigingen in Zwolle en Zoetermeer nog in de kinderschoenen. Als eerste inspectie-instelling had het toen net het kwaliteitscertificaat ISO 9001 door KEMA uitgereikt gekregen. Anders dan de 9002 of 9003 norm (de gedachtegang erachter is voor een inspectie-instelling principieel fout) is de kwaliteitsnorm ISO 9001 aangewezen omdat deze norm het gehele beheersproces beschrijft vanaf de ontwikkeling. Reden hiertoe is

dat de 9001 norm ook de aspecten 'ontwerp en ontwikkeling' behelst. Quercus heeft dit vertaald in het maken van standaardprofielen voor elke uit te voeren inspectie. Profielen die gelden als basis van een inspectie-opdracht. Koop: "Wij beschikken over profielen voor het uitvoeren van inspecties aan elektrotechnische installaties volgens NEN 3140 alsmede elektrotechnische en instrumentatieproducten van toeleveranciers."

Inmiddels is het volledig onafhankelijke Quercus uitgegroeid tot het kennisinstituut in Nederland op het gebied van explosieveiligheid, hoog- en laagspanning. Het bedrijf telt 38 medewerkers, die stuk voor stuk hun sporen ruimschoots hebben verdiend in de electrotechnische praktijk en zij hebben affiniteit met het lesgeven. Koop geeft zichzelf een schouderklopje door te stellen dat zijn bedrijf redelijk uniek is. Niet alleen op nationaal, maar ook op Europees niveau. "Zeker als je bedenkt dat dit een particulier initiatief is. Wij zijn zeer vooruitstrevend. Doorslaggevend daarbij is dat ik altijd een heel eigen visie en filosofie heb gehad. Noem het maar eigenwijs. Al die jaren heb ik de dingen gedaan, zoals ik dacht dat het moest. Ik heb eigenlijk nooit geluisterd naar een ander. En ik heb het altijd als heel prettig ervaren dat ik zelf mijn koers heb kunnen bepalen. Als organisatie streven wij ernaar de kwaliteit en de functionaliteit van bedrijven beheersbaar te maken om zo de risico's met betrekking tot veiligheid, gezondheid en milieu te beperken. Wij hebben daarvoor onze eigen standaardprofielen en beheersprocessen ontwikkeld. En tot aan de dag van vandaag zijn wij nog steeds aan het ontwikkelen zonder te kijken hoe anderen het doen. Ik ga mijn eigen weg."

Verantwoordelijkheid

Een recent voorbeeld van het zelfstandig bedenken van systemen is de oplossing die Quercus heeft ontwikkeld met betrekking tot de problematiek rond het overnemen van installatieverantwoordelijkheid. Volgens de wet moet elk bedrijf tegenwoordig een installatieverantwoordelijke hebben. Bedrijven die dat stukje expertise missen, opperden de mogelijkheid of ze dat konden uitbesteden. Volgens Paul Koop is dat zeker mogelijk, maar in zijn visie vergt invulling van die taak wel enig denkwerk. "Je kunt daar wel vrij simpel over denken en roepen van dat doe ik er wel even bij, maar dat is niet mijn manier van opereren. Ik ben daarom twee dagen ondergedoken om vervolgens weer te voorschijn te komen met een proces hoe ik die installatie-

verantwoordelijkheid bij bedrijven kan overnemen. Ik begin eerst met een onderzoek om vast te stellen wat er al is. Als vervolg daarop kom ik met een verbeterplan. Zegt de klant dat het plan kan worden uitgevoerd, dan praten we al over een gedeelde verantwoordelijkheid. Er vindt dus een stuk transfer plaats van verantwoordelijkheid. Op een bepaald moment kom je binnen het proces op een punt dat je zegt: heren nu zijn we waar we zijn willen en ik neem de installatieverantwoordelijkheid in zijn geheel over. Die overname heeft veelal een behoorlijke impact op een bedrijf, want als ik zeg dat ik installatieverantwoordelijke ben, dan wil ik ook invloed kunnen uitoefenen op het ontwerp, de aanleg en het onderhoud. Zo niet dan kan ik niet meer verantwoordelijk zijn. En juist dat laatste vergeten mensen wel eens."

"Het is de competentie van mensen die resulteert in veiligheid en kwaliteit. Kwaliteit staat nooit op zichzelf."

In de praktijk blijkt dat oliemaatschappijen over het algemeen niet zo snel bereid zijn om totale verantwoordelijkheid uit handen te geven. Quercus is inmiddels wel door een waterschap en een ziekenhuis aangesteld als installatieverantwoordelijke. Koop: "Voor deze twee opdrachtgevers hebben wij ook een beleidsplan geschreven. Heel belangrijk in mijn visie. Bij de ingang van elk bedrijf hangt tegenwoordig wel een papier aan de muur waarop als policy-statement staat 'WIJ WERKEN VEILIG'. Ik zeg altijd dat een directie die boodschap altijd naar alle lagen binnen de organisatie moet vertalen. Een operations manager vraagt zich af wat het voor hem betekent, maar de specialist op het gebied van E&I stelt zich terecht die vraag ook. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden moeten heel duidelijk op elkaar zijn afgestemd. En als ik dus ergens verantwoordelijk voor ben en ik krijg daar niet de juiste bevoegdheden voor, dan ben ik ook niet verantwoordelijk. Het is een kwestie van wederzijds vertrouwen. Ik vertrouw iemand aan wie ik iets heb gedelegeerd dat hij zijn uiterste best doet, en die persoon vertrouwt mij dat ik hem ondersteun. Als je dat vergeet, gaat het altijd fout. Je ziet dat ook in het hele

delegatieproces. Als dat niet gebaseerd is op wederzijds vertrouwen dan gaat iets gegarandeerd mis. Daarom hecht ik eraan dat proces zo zuiver mogelijk te houden."

Driehoek

Uit bovenstaande zou kunnen worden opgemaakt dat Quercus tegenwoordig veel meer beleidsbepalend bezig is dan praktisch. Paul Koop weet niet of dit ook daadwerkelijk zo is. Hij kenmerkt deze uitbreiding van zijn dienstverlening veel meer als het volwassen worden van zijn bedrijf. "Quercus is compleet geworden. We zijn nu een volledig geoutilleerd opleidingsinstituut. Met heel veel expertise. Eigenlijk kwam van het ene het ander. Vanuit het procesdenken heb ik altijd gezegd: ik inspecteer en ik verbeter, maar de hamvraag is: hoe borg ik dat nu? Het antwoord zit tussen de oren van de mensen. Er is echt niemand die met een dik boek over veiligheid een platform opstapt om vervolgens alleen dat te doen wat het boek voorschrijft. Hetzelfde geldt voor kwaliteit. Je ziet geen mensen met een honderden pagina's tellend kwaliteitshandboek in de hand op een platform rondlopen. Het is de competentie van mensen die resulteert in veiligheid en kwaliteit. Kwaliteit staat nooit op zichzelf. Het is een gevolg van competentie. Iemand die snapt wat hij doet, werkt veilig en levert kwaliteit."

Het klinkt allemaal heel logisch, maar na al die jaren voelt Paul Koop zich soms nog als een roepende in de woestijn. Het blijft een lastig verhaal. Het ene bedrijf onderschrijft zijn filosofie, de ander doet dat geenszins. Hij begrijpt de bezwaren niet altijd. Door de jaren heen heeft Quercus de beheersmaterie juist een stuk simpeler gemaakt. Zaken zijn teruggebracht naar de essentie. Naar de driehoeksverhouding die Koop al zijn hele leven predikt: competent personeel, een goede asset en een goed beheerssysteem. Wordt die driehoek ergens onderbroken, dan is er naar zijn overtuiging gewoon niets. Dan kan de status van een project niet meer worden achterhaald. Dan is niet bekend wie nu wat heeft gedaan aan bijvoorbeeld een elektrische installatie. Koop hanteert de filosofie dat het inspecteren als een beheersproces moet worden gezien. Dit proces bestaat uit een ontwikkelingsproces dat voorafgaat aan de inspecties, het uitvoeren van een inspectie en de controle op de uitgevoerde inspectie. Bovendien is in zijn optiek voor de kwaliteitsborging van het beheersproces een kwaliteitsnorm noodzakelijk.

Transparantie

Naar de mening van de Quercus oprichter wordt er in dit opzicht vaak veel te moeilijk gedaan en gedacht binnen bedrijven. Zo wordt er bijvoorbeeld altijd over wet- en regelgeving gepraat en wordt er als conclusie aan verbonden dat een aantal zaken op een bepaalde wijze moet worden afgehandeld. Koop, die ook lid is van de IRO-commissie Technische Zaken en Zorgsystemen: "Ik huldig altijd het standpunt dat je als bedrijf helemaal niets moet. De totstandkoming van regelgeving is het gevolg van een heel proces. De overheid schrijft een maatregel voor, maar je kunt erop wachten dat er op een gegeven moment een afwijking komt op die regel. Een afwijking bedacht en veroorzaakt door mensen, want altijd zijn er, zoals ik het noem, gelukzoekers en gemakzoekers. Resulteert die afwijking in een calamiteit, dan is de overheid terecht ontevreden. Er is tenslotte iets gebeurd wat in haar visie niet had mogen gebeuren. Gevolg: overheid gaat de zaak dichttimmeren. En dus krijgen we te maken met weer nieuwe regelgeving. Met andere woorden: het proces van doorlopend updaten van regelgeving komt voort uit het feit dat mensen proberen de zaak te ontduiken. Ik draai de zaak als het ware om. Ik zeg niet wat is nu wetgeving en wat zijn de normen. Ik vraag: wie stelt nu eigenlijk de regels op? Als je daar heel zuiver over gaat nadenken dan zijn er nogal wat partijen bij dat proces betrokken. In de eerste plaats is daar de overheid. Die is vrij simpel en rechtlijnig, want zij zegt gewoon: wij willen dat er een electro-technische installatie wordt ontworpen die voldoet aan alle criteria op het gebied van veiligheid. Vervolgens heb je als bedrijf te maken met allerlei normen: productnormen, installatienormen, normen voor bedrijfsvoering. Naast de aanwezigheid van vaak eigen bedrijfsvoorschriften is er de afnemer die eisen stelt en de toeleverancier die een eisenpakket heeft in verband met garanties. Ook verzekeringsmaatschappijen stellen eisen waaraan moet worden voldaan. Last but not least is er de omgeving, het maatschappelijk draagvlak. Er is dus een compleet legioen aan organisaties dat eisen stelt. Ik breng dat in een beleidsplan in één plaatje heel transparant. En als ik daar met mensen over praat, weten ze in een tijdsbestek van amper twee uur alles. Waarom? Omdat ik ze een stukje logica teruggeef. En dat missen heel veel mensen."

Het welslagen van een beleidsplan is dus sterk afhankelijk van de interpretatie van mensen. Maar ook het beleid van een

bedrijf speelt hierbij een doorslaggevende rol. Een medewerker op een hoog niveau moet een heel andere procedure meekrijgen dan iemand op een lager niveau. Met andere woorden: tegen de een zeg je gewoon wat hij moet doen en met de ander bespreek je doelstellingen. En om die doelstellingen te bereiken moet die persoon extra worden geprikkeld. Zonder creativiteit en motivatie krijg je routine. En dat is heel gevaarlijk voor een bedrijf. Er moet een uitdaging zijn. Er moet betrokkenheid worden gecreëerd. Een heel goed middel daartoe is opleiding."

"Routine is heel gevaarlijk voor een bedrijf. Er moet betrokkenheid worden gecreëerd. Een heel goed middel daartoe is opleiding."

Inspecties

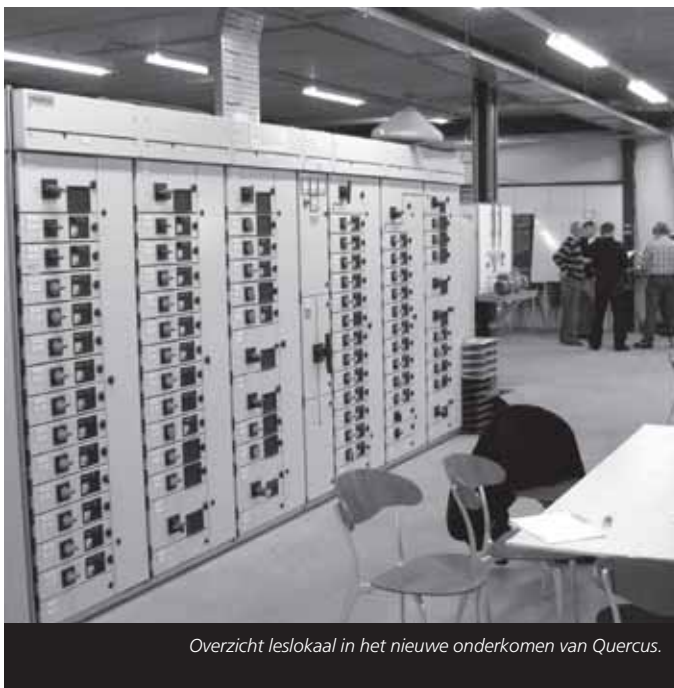
In opdracht van Wintershall voert Quercus al jarenlang inspecties uit aan electrotechnische installaties. Om precies te zijn: Wintershall is de enige operator in Nederland die voor de elektrotechnische bedrijfsvoering formeel ISO 9001 gecertificeerd is. Interessant in deze is dat DNV een certificaat 9001 heeft uitgegeven voor de bedrijfsvoering van de elektrotechnische installaties van Wintershall. Dit betekent dat er een combinatie is gemaakt van productcertificatie, kwaliteitssysteemcertificatie en persoonscertificatie. Koop hierover: "Ik heb altijd gezegd dat er drie dingen belangrijk zijn als gesproken wordt over technische assets. Installatie integriteit, beheersing van kritische beheersprocessen en competentie op basis van de betreffende installatie en het systeem. Als gesteld wordt dat er sprake is van installatie-integriteit, dan moet er ook een beheerssysteem zijn om die integriteit te waarborgen. En uiteraard competent personeel. Want als iemand op amateuristische wijze onderhoud pleegt, dan volgt heel snel degradatie van diezelfde installatie." Dat andere operators geen certificatie hebben op dit gebied, zegt volgens Koop niet dat zij het inspecteren van elektrotechnische installaties niet serieus nemen. Zeker niet. "Ook alle andere oliemaatschappijen op de Noordzee vatten deze problematiek zeer

ernstig op, maar op een ander manier. Maar kijk ik heb er twintig jaar over nagedacht en ik ben ervan overtuigd dat mijn manier de enige juiste manier is."

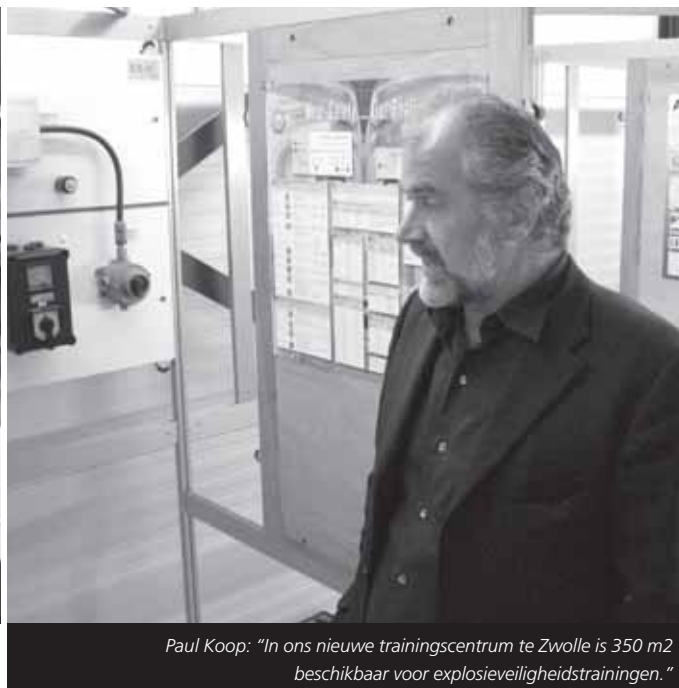
De NAM hanteert een heel andere invalshoek als het gaat om het inspecteren van electrotechnische installaties. Zij heeft een zg. beleidsteam in het leven geroepen waarin ook een Quercus medewerker zitting heeft als inhouddeskundige, arbo gerelateerde deskundige en opleidingsdeskundige. Leden van dit team bepalen wat belangrijk is om NAM medewerkers competent te maken om te mogen werken op een NAM installatie. Wij zijn dus niet betrokken bij NAM-inspecties. Daar zit het grote verschil met onze activiteiten voor Wintershall. De bevindingen van onze inspecties worden hier weer gebruikt voor het verbetertraject. Bij de NAM zijn we alleen betrokken bij het formuleren van de competentieprofielen van de mensen. Hoe zij op een gegeven moment vakbekwaam moeten worden gemaakt voor het omgaan met de installaties. Als Quercus hebben wij geen inzicht in de resultaten van inspecties."

ATEX

Met de komst van de ATEX regelgeving startte Quercus in 2003 met haar eerste training explosieveiligheid. Dit werd zo'n succes dat in 2005 een tweede docent fulltime werd aangesteld voor Ex trainingen. Trainingen die ondertussen zijn uitgebreid voor alle niveaus en disciplines binnen de explosieveiligheid. In 2007 is Quercus gevraagd om de Compex training uit het Verenigd Koninkrijk in Nederland te introduceren. Dit is een training waar cursisten zowel theoretisch als praktisch geschoold worden in explosieveiligheid. In april 2008 tenslotte heeft Quercus het nieuwe trainingscentrum in Zwolle in gebruik genomen, waar 350 m² beschikbaar is voor explosieveiligheids-trainingen. De omvang van het huidige explosieveiligheid aanbod omvat de disciplines: elektrisch, instrumentatie en mechanisch op theorie en praktijk voor zowel gas als stof. Ook zijn de trainingen voor alle geledingen binnen het bedrijf. Er zijn trainingen voor de manager, leidinggevende, de engineer, de technicus, de operator en al het andere personeel. Alle ATEX opleidingen die Quercus verzorgt voldoen aan de huidige wet en regelgeving en worden allen afgesloten met een examen. Er moet door de cursisten dus echt een inspanning worden geleverd. Een bekend spreekwoord luidt 'een ketting is zo sterk als de zwakste schakel'

Overzicht leslokaal in het nieuwe onderkomen van Quercus.

Paul Koop: "In ons nieuwe trainingscentrum te Zwolle is 350 m² beschikbaar voor explosieveilighheids trainingen."

en is zeker op het gebied van explosie-veiligheid meer dan waar. ATEX gecertificeerde apparaten, gecombineerd met een kwalitatief slechte bekabeling of een verkeerd gekozen wartel, resulteren in een bijzonder zwakke ketting.

Overigens is met de komst van ATEX niet alleen in de olie- en gasindustrie het besef gegroeid dat er explosiegevaar heerst. Ook in andere bedrijfstakken is men zich ervan bewust geworden dat de kwaliteit van een installateur explosie-veiligheid maakt of breekt. Koop hierover: "Alle bedrijven die te maken hebben met explosiegevaar dienen hun mensen op te leiden dan wel te instrueren. Het gaat hierbij dus niet alleen om electro-technisch en instrumentatie personeel maar ook om operators en mechanisch personeel. Ons practicum hier is geheel ontwikkeld door onze eigen docenten. Ons mobiele ATEX practicum draait nu al sinds enige maanden met succes en in samenwerking met Wintershall, NAM en Sabic hebben we kunnen bewerkstelligen dat wij nu over internationale erkenning beschikken om mensen te certificeren voor de olie- en gasindustrie. Onlangs is ook één van onze docenten explosie-veiligheid, Herbert van Ommen, als enige in Nederland gecertificeerd door het Engelse bedrijf Hawke International om trainingen te geven over de juiste installatie van Hawke kabelwartels. Hij kan de juiste vaardigheden trainen voor het correct aanbrengen van een wartel en de cursisten opleiden tot installateurs die weten waar ze ATEX-technisch mee bezig zijn. Ook de eigen docenten mogen door hem worden opgeleid tot trainer."

Explosieveiligheid is 'hot' en Quercus wordt internationaal erkent en herkent als expertisehouder. Een prestatie van niveau waar ze in Zwolle best trots op zijn. Een volgende logische stap is al gezet: mechanische ATEX. De eerste gesprekken hieromtrent met nagenoeg alle in Nederland gevestigde olie-maatschappijen zijn al gevoerd. En Paul Koop weet in principe ook al hoe het theoriegedeelte van deze cursus eruit moet komen te zien. Over de invulling van het praktijkgedeelte is hij nog aan het brainstormen met de mechanische installatie experts van de operators en zijn eigen docenten. Een en ander moet begin volgend jaar geëffectueerd zijn.

"Explosieveiligheid is 'hot' en Quercus wordt internationaal erkent en herkent als expertisehouder."

Internationaal

Op de vraag of er nog meer nieuws onder de zon is, antwoord Paul Koop bevestigend. "Met Quercus zijn wij op nationaal niveau in een vrij stabiele fase belandt. Maar ons productenrange en het certificeren van personen heeft zoveel potentie dat ik nu aan het kijken ben wat er op dat gebied internationaal mogelijk is. In dit verband heb ik mijn

vizier gericht op het Midden Oosten. Ik heb daar inmiddels een potentiële partner gevonden en ik voorzie binnen nu en een half jaar een heel interessante doorbraak in die regio. Vorig jaar heeft Quercus een presentatie mogen houden voor de IEEE IAS Electrical Safety Workshop in Dallas, USA, met als titel 'Combining the best....of both worlds'. De paper ging over de wijze waarop wij in Europa en Amerika met elektrische veiligheid omgaan. IEEE IAS is het toonaangevende instituut op het gebied van elektrische veiligheid in Amerika. In het verlengde van deze presentatie heb ik onlangs ook een paper geschreven voor de Fifth Saudi Technical Conference and Exhibition welke van 11 - 14 januari 2009 wordt gehouden in Riyadh. De titel luidt 'Technical and Vocational Training for an industrial workforce in Saudi Arabia' en ik heb net gehoord dat de paper zal worden gepubliceerd en dat ik ben uitverkoren om de paper te mogen presenteren."

Het nieuwste speeltje van Paul Koop is gebaseerd op webbased technologie. Nu klinkt speeltje niet echt serieus, terwijl het juist in dit geval absoluut wel zo is. Vier software specialisten zijn al geruime tijd bezig met de ontwikkeling van deze integrere software waarmee via een inlogcode en een naam betrouwbare en actuele informatie beschikbaar komt van een plant waar ter wereld dan ook. Het systeem is al in gebruik bij twee offshore projecten, maar veel meer wil Koop er nog niet over kwijt. "Ik bel wel weer!"

INNOVATIES BIJ IHC OFFSHORE SYSTEMS

Nieuwe installatiemethode windturbines

Met de komst van IHC Offshore Systems als nieuwe business unit binnen de IHC Merwede groep wordt de ambitie nagestreefd om naast de bestaande offshore producten meer innovatieve producten en turn-key systemen te leveren aan de offshore markt. Offshore Visie sprak ter introductie met J. Rooswinkel, business unit directeur IHC OS en Jurgen Zijlmans die verantwoordelijk is voor de engineering.

Naast de ontwikkelingen die voor diepwater operaties plaatsvinden, richt IHC Offshore Systems zich ook op de windturbine-installatie markt. Deze markt heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld. Onder meer vanwege de trend om meer groene stroom te genereren en daarmee samenhangend de toename van het totale aantal te installeren windturbines offshore. Echter ook door de groeiende vraag naar onafhankelijkheid van olie en gas waarvan de capaciteit in de toekomst eindig is.

Beperkingen

“De huidige installatie van windturbines offshore kent nog steeds grote beperkingen door de vaak lastige weersomstandigheden, waar aan de andere kant de windturbines steeds groter worden en daardoor ook moeilijker te hanteren. De praktijk leert dat een aantal windturbine installatieprojecten op de Noordzee al vertraging heeft opgelopen en dit is ook voor IHC OS en andere IHC Merwede business units één van de drijfveren geweest om een innovatieve oplossing te bieden die de huidige installatie verbetert,” vertelt Rooswinkel.

Indien naar de hedendaagse installatieprocedure wordt gekeken dan kan deze grofweg in vier worden ingedeeld. Eerst wordt de basisconstructie geplaatst welke op de geprepareerde zeebodem komt te staan of als monopile wordt geheid. Voor het plaatsten van deze piles zijn IHC Hydrohammer, IHC Handling Systems & IHC Seasteel actief in de installatiemarkt. Boven op deze basis wordt het transitiedeel geplaatst welke zich vaak ter hoogte van het zeeniveau bevindt. Als derde fase wordt de mast op het transitiedeel gezet om uiteindelijk de ‘nacelle’ met de bladen te installeren. Een verscheidenheid aan schepen zorgt op dit moment nog voor het transport en voert de installatie uit waarbij een kraan veelal de delen samenvoegt.

Eén geheel

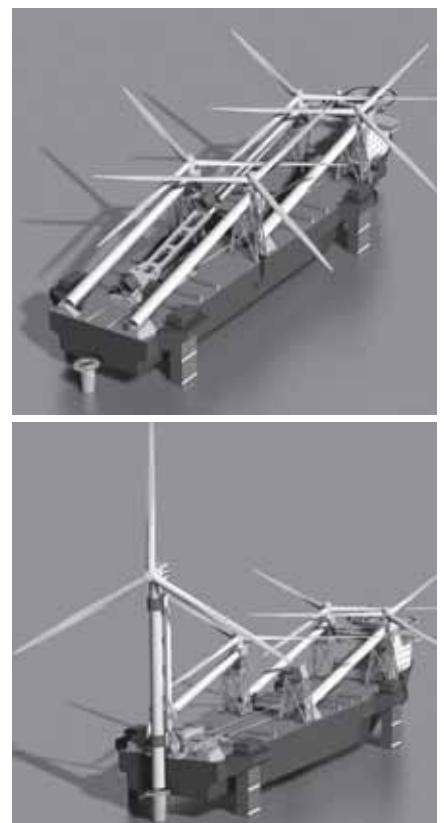
De toename van het aantal installaties en de overtuiging dat de installatie op een betere manier kan worden uitgevoerd heeft geleid tot een ontwerp waarbij een vijftal windturbines vervoerd kunnen worden in één transport. IHC OS heeft vooral gekeken naar de kostenaspecten, veiligheid, bestaande technieken en uitvoerbaarheid. “De oplossing ligt eigenlijk voor de hand” licht Jurgen Zijlmans toe. “Er is getracht de factoren die de installatie moeilijk maken, weg te nemen. Door de windturbine onshore te monteren en vervolgens in één geheel op het schip te plaatsen is het niet meer noodzakelijk de ‘nacelle’ en de bladen op grote hoogte te monteren eenmaal op locatie. Daardoor ben je minder afhankelijk van de weersomstandigheden.”

“Door dit ontwerp ben je minder afhankelijk van de weersomstandigheden.”

Jurgen Zijlmans

Met het beoogde jack-up schip kunnen de windturbines één voor één naar de achterzijde worden getransporteerd met een skidsysteem om daar rechtop te worden gezet. Een gecombineerde klem, skid en up-end constructie zorgt voor een gecontroleerd en veilig transport naar de achterzijde van het schip. Een uitlijntafel moet de onderzijde van de mast precies boven het vooraf aangebrachte transitiedeel positioneren dat uit het water steekt.

Rooswinkel: “We hebben vertrouwen in dit ontwerp mede doordat de gebruikte technieken binnen onze IHC Merwede groep bekend zijn. Zoals bijvoorbeeld het klemmen en handelen van grote pijpdelen dat door IHC Handling Systems kan

worden verzorgd maar ook het ontwerp van een dedicated offshore schip dat bij de Merwede yard kan plaatsvinden.” Om de beoogde duizenden windturbines te installeren in onder andere de Noordzee zal in de toekomst een forse toename van installatieschepen moeten plaatsvinden. Een belangrijke issue is hierbij ook hoe de logistiek op de kade eruit komt te zien. “Ook hier is over nagedacht,” stelt Jurgen Zijlmans. “Hetzelfde skidsysteem kan aansluiten naar de kade toe, waarbij in principe geen additionele kranen nodig zijn”. IHC Offshore Systems richt zich hierbij op een totale oplossing samen met de andere IHC Merwede business units waar naast de levering van schip en apparatuur ook de integratie van belang is.

Als Facility Ingenieur ^{m/v} kun je bij ons alle kanten op

EBN speelt een actieve rol in het ontdekken, produceren en verhandelen van olie en gas in Nederland en is dé partner voor bedrijven met E&P ambities. Een groeiende, ambitieuze organisatie die mensen de ruimte biedt zichzelf te ontplooiën en over de grenzen van hun vakgebied heen te kijken.

Momenteel is er ruimte voor een ervaren Facility Ingenieur m/v. Iemand die de brug slaat tussen techniek en economie, die EBN extern vertegenwoordigt en die het brede overzicht dat de functie biedt ten volle benut. Daar staan onder meer een marktconform salaris plus bonusregeling, 42 vrije dagen en de mogelijkheid tot flexibel werken tegenover.

Geïnteresseerd? Kijk voor meer informatie op www.ebn.nl of bel onze Technical Manager, Berend Scheffers, op (030) 233 9020.

Moreelsepark 48 | 3511 EP Utrecht | Postbus 19063 | 3501 DB Utrecht | T +31 (0)30 23 39 001 | F +31 (0)30 23 39 051 | www.ebn.nl

ebn
best access to dutch gas

SAMEN NAAR EEN OPLOSSING TOEGEWERKT

Noble Drilling werkt met mobiele HTHP unit

Vorig jaar stond Noble Drilling voor de uitdaging om twee HPHT putten te boren met standaard jack-ups die daar niet voor waren uitgerust. Toch werd samen met de betrokken operators hiervoor een innovatieve methode ontwikkeld en met succes in praktijk gebracht. Een gezamenlijke teameffort tussen ons en de operators zeggen Ronald Hoop en Tom Gravemaker, respectievelijk directeur en drilling superintendent van Noble Drilling Nederland.

Booreilanden worden ruwweg ingedeeld in zogeheten 10K en 15K units. De 10K units zijn booreilanden die zijn uitgerust om putten te boren waarbij de werkdruk van de blow-out preventer niet boven de 10.000 psi (690 bar) en de reservoirtemperatuur niet boven de 150 graden Celsius komt. Bij de 15K units zijn de booreilanden uitgerust om hogere drukken, van maximaal 15.000 psi (1050 bar), en hogere temperaturen te weerstaan. Putten waarbij dit voorkomt, noemt men HPHT putten. Hierbij staat HPHT voor High Pressure High Temperature. Het merendeel van de actieve boorunits in het zuidelijke deel van de Noordzee zijn standaard 10K units, waaronder de Noble Ronald Hoop en Noble Lynda Bossler. De eerste is momenteel aan het boren voor GDF SUEZ E&P Nederland, de tweede heeft onder andere voor Wintershall gewerkt. Beide werden ingepland om een HPHT put te boren, maar waren hiervoor niet uitgerust. De Noble Ronald Hoop moest hiermee voor GDF SUEZ's zusterbedrijf EEG in de Duitse sector aan de slag en de Noble Lynda Bossler voor

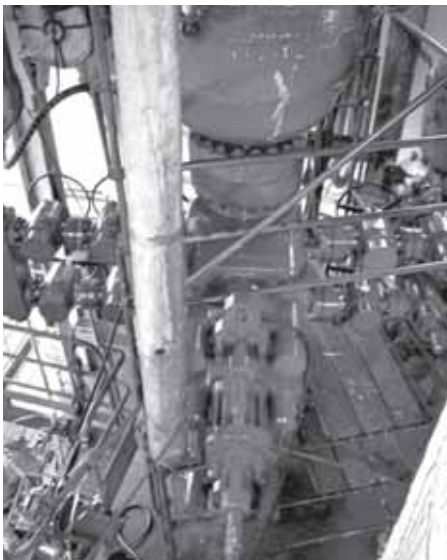
Wintershall in de Nederlandse sector van de Noordzee. Het inhuren van een 15K unit, voor zover deze überhaupt tijdig beschikbaar zouden zijn, was geen optie. Tijd dus voor een alternatief plan.

Brainstormsessies

Tom Gravemaker: "Samen met GDF SUEZ en Wintershall hielden we diverse brainstormsessies die uiteindelijk tot een alternatieve oplossing leidden, waardoor we die HPHT putten toch met de Noble Ronald Hoop en Noble Lynda Bossler konden boren. Bij de put in de Duitse sector ging het om een druk van 810 bar en een temperatuur net boven de 100 graden Celsius. Dus eigenlijk was dit alleen een hoge druk (HP) put. De Wintershall put was wel een echte HPHT put met een reservoirdruk van 1.000 bar en een reservoirtemperatuur van 170 graden Celsius."

Na het nodige engineeringwerk kon een speciale BOP stack arrangement worden ontworpen, waarbij ook rekening diende te worden gehouden met de zeer

beperkte ruimte op de betrokken booreilanden. Tom Gravemaker: "Normaal is een BOP stack zo'n vier meter hoog. Degene die wij zouden gaan installeren, was ruim zes meter. Deze werd van beneden naar boven opgebouwd uit een 15.000 psi wellhead van Dril-Quip, een 15.000 psi Cameron Single U BOP uitgerust met 3,5 x 5,5 inch variabele ram, een 15.000 psi Cameron double U BOP met 3,5 x 5,5 inch variabele ram (blind/shear tandem booster assembly) en tot slot een 10.000 psi Hydrill GK BOP om de annulaire ruimte om de boorpijp te kunnen afdichten. Op de Cameron vestiging in Besiers lieten we een speciale 15.000 psi choke manifold bouwen, met een driedubbele redundancy, en de Cameron vestiging in Celle paste van onze eigen reserve 15K BOP de ramconfiguratie aan. Voor de benodigde kill unit, die ook drukken tot 15.000 psi moest aankunnen, huurden we een portable unit van Halliburton. Omdat het bij de put die door de Noble Lynda Bossler moest worden geboord ook om een hoge temperatuur ging,

Het 15K BOP stack arrangement is ruim zes meter hoog. (Foto: Noble Drilling)

De 12 ton wegende 15K choke manifold tijdelijk geïnstalleerd op de boorvloer. (Foto: Noble Drilling)

Onderdeel van de 15K kill unit die van Halliburton is gehuurd. (Foto: Noble Drilling)

werd hiervoor door ons een mudcooler ingezet om de boorspoeling (mud) extra te kunnen afkoelen."

Het ruim zes meter hoge BOP stack arrangement kreeg een plek op het well-head dek, en de choke unit en de kill unit kwamen op de boorvloer te staan. Om voldoende extra vloeistof te hebben om de rams dicht te kunnen pompen, werd een extra Koomey bottle rek gemaakt en aan boord geïnstalleerd. Veel aandacht bij dit alles ging uit naar de diverse pakkingen (seals) die in de verschillende componenten werden toegepast. Deze moesten eveneens bestand zijn tegen de hoge drukken en temperaturen.

Teameffort

"Zowel de boring in de Duitse sector met de Noble Ronald Hoope als die in de Nederlandse sector met de Noble Lynda Bossler zijn goed verlopen," vervolgt Tom Gravemaker. "Tevens vond een tweedaags werkoverleg plaats, waarbij alle technische ins en outs van de putten door de betrokkenen werden besproken." Daarnaast werd een duidelijk handboek voor de booroperaties door Noble-medewerker Harm Delil samengesteld. "Het meest plezierig," zegt Ronald Hoope, "vond ik dat we alles samen met GDF SUEZ en Wintershall uitdachten en met succes in de praktijk brachten.

Dit was echt een teameffort. En naar schatting leverde het voor de operator ook nog een besparing van ongeveer 100.000 dollar per dag op. Als het boren van een put zo'n negentig dagen in beslag neemt, kun je dan al gauw over een significante besparing spreken. De trend is overigens dat de vraag naar het boren van HPHT putten langzaam groter wordt. Met onze mobiele 15K BOP stack arrangement kunnen we hier nu snel op inspelen. Het boren van dit soort putten is hierdoor eenvoudiger in te plannen. Alles staat klaar om direct opnieuw te kunnen worden ingezet."

Nieuwe boorunits

De open plek die onlangs op de Noordzee door het vertrek van de Noble Kolskaya in de boorvloot van Noble Drilling is gevallen, wordt binnenkort opgevuld door de gloednieuwe Noble Hans Deul. Ronald Hoope zegt hierover: "De Noble Hans Deul maakt deel uit van een serie van drie 15K units die de Dalian werf in China voor Noble Drilling bouwt. Deze zijn alle drie van het type Friede & Goldman JU 2000E. De romp is 70 meter lang en 76 meter breed en de poten hebben elk een lengte van 167 meter. Er kan boorwerk in maximaal 120 meter diep water mee worden verricht. De maximale boordiepte is 9.000 meter.

Aan boord is accommodatie voor 120 personen. De Noble Hans Deul is de tweede van de serie. De eerste, de Noble Roger Lewis, is al eerder dit jaar opgeleverd en boort momenteel in de Arabische Golf. De Noble Hans Deul is op het zwareladingvaartuig Transporter van Dockwise op weg naar Nederland en wordt op 28 december bij de Keppel Verolme werf verwacht. Daar zal het eiland worden aangepast om vervolgens voor Shell aan het werk te gaan. Ook de derde unit, die nu nog in China in aanbouw is, komt naar de Noordzee. Dit is de Noble Scott Marks die in 2009 wordt opgeleverd en hierna voor Venture Petroleum gaat boren."

Ronald Hoope wijst verder nog op een bijzonder project. Dit omvat de bouw van het geavanceerde boorschip Globetrotter. Hiervan wordt de romp in China gebouwd en de uitrusting zal bij Huisman-Itrec in Schiedam plaatsvinden. Maar hierover later meer. Feit is dat Noble Drilling als eerste in de Noordzeeregio een innovatieve methode heeft ontwikkeld om met standaard 10K units werk uit te voeren dat eigenlijk met 15K units moet worden gedaan. De boormaatschappij biedt haar klanten hiermee een passend en kostenbesparend alternatief.

PowerFlex
Fluid Handling Products

Hose & Fittings

www.powerflex-fhp.nl | **EATON** | **Aeroquip**

31 maart t/m 2 april 2009

van 14:00 tot 22:00 uur

On- & Offshore is hét platform voor de olie-, gas-, (petro)chemische en baggerindustrie.

Exposanten

Bent u toeleverancier, producent, constructeur, importeur of groothandelaar met betrekking tot het opsporen, produceren, transporteren en ondersteunen van olie, gas en/of de (petro)chemische industrie, dan is dit uw kans om uw potentiële en/of bestaande relaties te ontmoeten.

Bezoekers

Bedrijven die betrokken zijn bij de olie- en gasindustrie, (petro) chemische industrie en baggerindustrie, Kader- en leidinggevende functionarissen bij olie- en gasmaatschappijen, raffinaderijen, engineers, inkopers, contractanten en andere geïnteresseerden in deze branches.

Evenementen
HAL
Gorinchem

BEZOEKERSADRES

EVENEMENTENHAL GORINCHEM
Franklinweg 2, 4207 HZ Gorinchem
I. www.evenementenhalgorinchem.nl

CORRESPONDENTIE

EVENEMENTENHAL HARDENBERG
Energieweg 2, 7772 TV Hardenberg
T. 0523 - 289898 F. 0523 - 289800
E. info@evenementenhalhardenberg.nl

Gratis VIP-Relatiekaart

Vraag via onze website uw gratis
VIP-Relatiekaart aan.

www.evenementenhalgorinchem.nl

CONTRACTS SBM OFFSHORE

SBM Offshore announced that the full scope turnkey supply contract for a disconnectable FPSO for Woodside Energy Ltd and the Cossack Wanaea Lambert Hermes (CWLH) Joint Venture has been signed. The project has already started in May 2008 under a Letter of Intent, which was previously announced.

The FPSO will replace the currently operating FPSO Cossack Pioneer in the fourth quarter of 2010. The SBM Offshore owned Okha FSO will be used for conversion into an FPSO with a disconnectable turret. The Okha FSO is currently under contract with SEIC for operation in Sakhalin until December this year. It will sail to Keppel shipyard in Singapore for conversion and integration of the process modules and turret. The CWLH project is one of Australia's most productive oil developments and is located 135km northwest of Karratha in Western Australia. The CWLH Joint Venture participants are BHP Billiton Petroleum (North West Shelf) Pty Ltd, BP Developments Australia Pty Ltd, Chevron Australia Pty Ltd, Japan Australia LNG (MIMI) Pty Ltd and Operator Woodside Energy Ltd. Furthermore SBM Offshore signed two contracts for the supply and replacement of new CALM type offshore tanker terminals, and the related offshore change out operations as well as several contracts for the supply of specialised components for jack up drilling rigs and other offshore structures.

HAVENCONTRACT INDIA

Koninklijke Boskalis Westminster heeft via Zinkcon Marine (Singapore), een 100% dochtermaatschappij, het contract verkregen voor de uitbreiding van de haven van Pipavav in India. Gujarat Pipavav Port is de opdrachtgever en de contractwaarde bedraagt € 40 miljoen. Het project zal medio 2009 voltooid zijn. De haven van Pipavav is een bestaande containerhaven waarvan de overslagcapaciteit wordt vergroot met meer aanlegplaatsen en een diepere vaargeul voor grotere schepen. De opdracht omvat het baggeren van nieuwe aanlegplaatsen, een zwaikom, een vertrekbasin en een toegangskanaal en zal met een jumbo snijkopzuiger worden uitgevoerd.

MAKING OFFSHORE WIND FARMS SAFER

Due to the rapid wind farm developments, DNV together with industry partners and authorities is now developing a new safety standard, providing safety requirements for transformer and accommodation platforms.

As the size and remoteness of offshore wind farms continues to increase, both transformer and accommodation platforms are becoming an essential part of any new development. The introduction of these platforms to the wind industry requires a common safety standard.

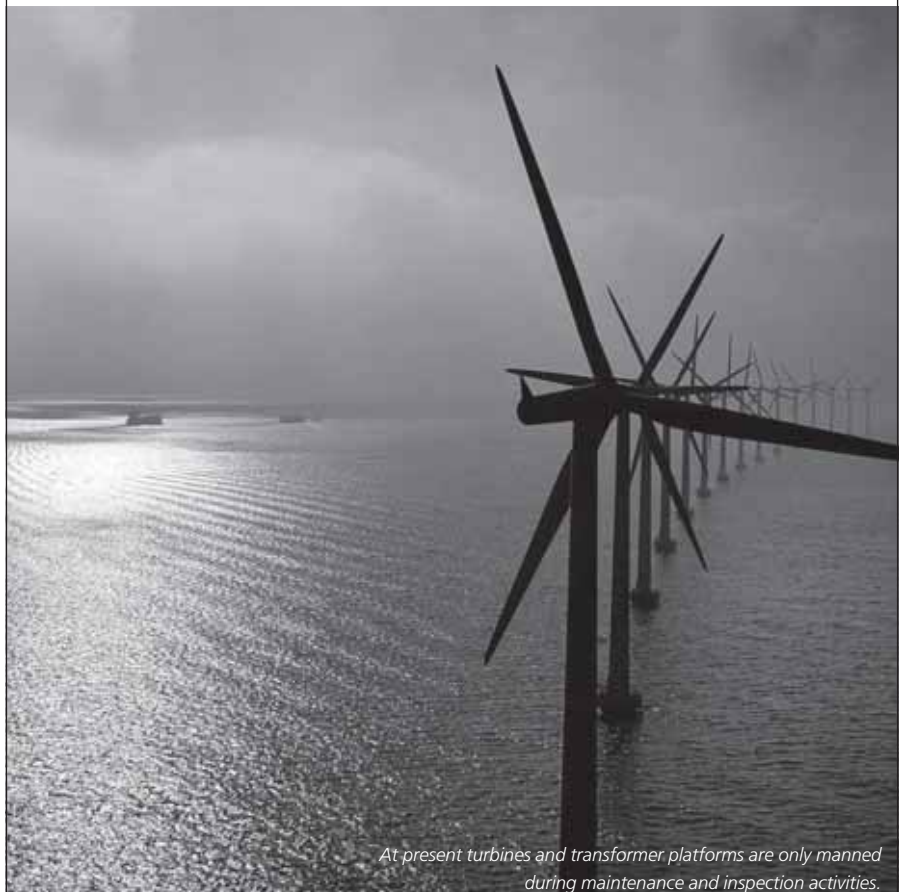
The existing offshore standards for safety equipment, provisions, layout, and safety requirements relating to design are currently based on offshore oil and gas installations. But given that wind farms do not produce hydrocarbons, the associated risks are different. The rules for oil and gas installations may therefore not apply to or be cost effective for an offshore wind farm.

"At present turbines and transformer platforms are only manned during maintenance and inspection activities. However, some new developments propose having permanently manned accommodation platforms. So there is a need to understand and manage the associated risks for people working in offshore wind farms. DNV will address these risks in a new standard," says Tove Feld, project responsible.

Specific safety standards

DNV, along with five industry partners, is developing a specific safety standard that will include structural and functional design; fire and explosion protection; access, transfer and escape and emergency power. Other safety recommendations include internal communication and communication with shore, rescue and recovery as well as standby vessel. The standard is expected to be published in October 2009.

The project participants currently include StatoilHydro, Vattenfall, Dong Energy, E.ON and Energinet. A number of other companies have also expressed an interest in getting involved and the project is still open to participants. The Technical Review Group currently consists of the UK Health and Safety Executive and the Danish Energy Authority. DNV will also provide recommendations to the Norwegian, German, Swedish and Dutch Authorities.

At present turbines and transformer platforms are only manned during maintenance and inspection activities.

Cirrus kiest IJmuiden voor logistieke werkzaamheden

Jarenlang is de offshore industrie in de regio IJmond op sterven na dood geweest. Eind jaren tachtig kozen de op het NCP opererende oliemaatschappijen massaal voor een concentratie van logistieke activiteiten in Den Helder. Via de Southern North Sea (SNS) Pool van Peterson SBS. IJmuiden bleef met lege handen achter. Het gemeentebestuur van Velsen liet de offshore vallen als een baksteen. Gelukkig was er een initiatief van een vijftal ondernemers, dat onder de naam MSCIJ wel blijk gaf van vertrouwen in de offshore industrie. Hun geduld werd danig op de proef gesteld de afgelopen jaren, maar eindelijk is het dan zover. Cirrus Energy Nederland heeft ervoor gekozen om alle logistieke activiteiten voor haar A-, M-, L- en Q-velden vanuit IJmuiden af te handelen. Met MSCIJ in de uitvoerende rol.

Als klap op de vuurpijl kan Offshore Visie melden dat hetzelfde MSCIJ eind november van dit jaar een samenwerkingsovereenkomst heeft getekend met de bekende logistiek dienstverlener uit Engeland, ASCO UK. Eindelijk weer eens opbeurends nieuws uit IJmuiden na een lange periode die zich het beste laat kenmerken als een gigantisch dieptepunt.

Concentratie

IJmuiden heeft in de jaren zeventig en begin jaren tachtig gouden offshore-tijden meegemaakt. Toeleveranciers aan de olie- en gasindustrie schoten als paddenstoelen uit de grond. En de ene na de ander kade werd geopend. Het kon niet op. Op twee na waren alle oliemaatschappijen in de IJmond gevestigd. NAM, Amoco, Phillips Petroleum, Atlantic Richfield, Conoco, Unocal. Alleen Placid (nu Gaz de France) en Petroland (nu Total) zaten in

Den Helder. Opvallend is dat op NAM na, al die oliemaatschappijen uit het beeld verdwenen zijn. Of ze bestaan niet meer, of ze zijn overgenomen. Samenwerking was in die tijd een besmet woord in de offshore industrie. Elke operator had zijn eigen suppliers en het liefst ook zijn eigen kade. Na 1985 raakte om de een of andere reden iedereen ervan overtuigd dat samenwerking wel vele voordelen biedt. Feitelijk zijn toen Union Oil en Conoco begonnen om als eerste logistieke activiteiten samen te doen. Vanuit de IJmond. Zij zijn feitelijk de voorlopers geweest van vessel sharing. Gevolgd door Unocal, Mobil en Amoco die begin jaren negentig besloten om de bevoorrader Gallusturm te delen. Vreemd genoeg is er op die trend door een groot deel van het IJmuidense offshore-bedrijfsleven, het management van Zeehaven IJmuiden en de lokale politiek niet geanticipeerd. Logistiek

dienstverlener Peterson daarentegen erkende wel de veranderende denkwijze van de operators. Zij opereerde in die tijd zowel vanuit IJmuiden als Den Helder. Peterson introduceerde het delen van supplybootcapaciteit om hiermee kosten te besparen. Zeker toen de Peterson Group 100% eigenaar werd van Supplylink in Den Helder, ging men voortvarend aan de slag om de pool facilitator bij uitstek te worden. Met als gevolg een concentratie van oliemaatschappijen in Den Helder.

Vertraging

Uiteindelijk slaagde Peterson er in om nagenoeg alle oliemaatschappijen richting Den Helder te krijgen. Gaz de France/Suez, Total, NAM, Taqa, Chevron, Venture, Wintershall en Petro-Canada. Stuk voor stuk maken ze allemaal gebruik van de zogeheten SNS Pool. Wintershall en Petro-Canada doen dat nu nog vanuit

hun walbasis in IJmuiden, maar bekend is dat Wintershall zich medio 2009 ook volledig in Den Helder gaat vestigen. Als offshore-haven is IJmuiden nooit in staat geweest om deze exodus te pareren. Ook al vanwege de vele problemen die in de aanlegfase van de derde haven moesten worden overwonnen. Ook MSCIJ werd het slachtoffer van die opstartfase met hindernissen. Telkens weer was er een vaak lachwekkende reden waarom de bouw van de haven stagneerde. Met als gevolg dat MSCIJ na 2 tot 3 jaar vertraging met haar verhaal niet meer geloofwaardig overkwam bij de oliemaatschappijen. Dit ten gunste van Peterson, die daardoor haar poolconcept zonder enige concurrentie kon optimaliseren.

Cirrus

Wat er na de uittocht in IJmuiden overbleef, was Fabricom Suez, die doorlopend voor offshore-bedrijvigheid in IJmuiden zorgt en toeleveranciers zoals Halliburton, Schlumberger en de Baker Group. Stuk voor stuk bedrijven die eigenlijk gedwongen waren mee te verhuizen naar Den Helder, maar het

uiteindelijk toch niet gedaan hebben. Noble Drilling en Frank's International zijn voorbeelden van bedrijven die wel automatisch meeverhuisden naar Den Helder. Op zich een heel logische stap. "Was die derde haven wel op tijd gereed geweest, dan ben ik ervan overtuigd dat we hier een totaal andere situatie hadden gehad," stelt Willen van den Bosch vast.

Hij is woordvoerder van MSCIJ. "Geen enkele oliemaatschappij durfde in die tijd met ons in zee te gaan. Terecht kozen ze allemaal voor Peterson. Wij liepen met de bouw van een 2.000 m2 warehouse plus 4.000 m2 kantoorruimte gewoon achter de feiten aan." Niemand had interesse in IJmuiden en ook niet in de inmiddels tot IJmondhaven omgedoopte Derde Haven.

Van den Bosch: "Met de komst van Cirrus zijn we gelukkig weer back in business. Het doet me denken aan hoe we hier in IJmuiden zo'n beetje veertig jaar geleden voor de eerste keer in aanraking kwamen met de offshore industrie. Uiteraard zal het nooit meer worden als voorheen, maar ons wachten

is in ieder geval beloond. IJmuiden telt weer mee als offshore-haven." Tot volle tevredenheid van alle partijen werkt MSCIJ nu ongeveer een kleine zes maanden in opdracht van Cirrus vanuit IJmuiden. Zij verzorgt alle logistieke werkzaamheden. Cirrus heeft zelf en booreiland gehuurd en de supplier Ocean Scotsman, koopt ook zelf al het benodigde materiaal in, maar laat de aan- en afvoer ervan over aan MSCIJ. Zij doet dat in nauwe samenwerking met CEBO, die haar kadefaciliteiten beschikbaar heeft gesteld.

Toekomst

Blijheid overheerst in IJmuiden, maar hoe de toekomst er nu exact uit gaat zien, is nog onzeker. Alles hangt af van wat Cirrus gaat doen. De operator verwacht straks ook boringen te gaan verrichten voor Taqa Energy. Dit betekent dat het aantal productievelden zal worden uitgebreid en er een aanzienlijk boorprogramma vrijkomt. Eind 2009 zal hierover meer duidelijkheid zijn. En dan weten ze ook in IJmuiden of er sprake is van een grootschalige of kleinschalige logistieke bedrijvigheid.

Gebruikersplatform opgericht voor ontevreden Vestas klanten

De eigenaren van windpark De Plaet uit Achthuizen op Goeree Overflakkee, waar sinds 2003 twaalf windmolens van het type V66 staan, is al jaren ontevreden over de kwaliteit van de geleverde windturbines en over de gebrekkige organisatie bij de Deense fabrikant Vestas.

Overigens is de directie van De Plaet niet de enige ontevreden Vestas klant. Er bestaat sinds 2007 zelfs een internet-platform om boze Vestas-eigenaren te verenigen. Het gebruikersplatform van Eigenaren van Vestas Windturbines is opgericht uit grote en langdurige onvrede over de prestaties van Vestas als service- en onderhoudsbedrijf en over de kwaliteit van de Vestas windturbines. Het platform bundelt de gegevens die door haar leden worden verstrekt en vult deze aan met andere door derden aangeleverde informatie. Met de aldus verkregen kennis wil het platform de positie van de eigenaren in de relatie met Vestas versterken.

Daarnaast onderzoekt het platform-bestuur mogelijkheden om de beschikbaarheid / betrouwbaarheid en productie van de Vestas windturbine op het nivo te krijgen die de eigenaar bij aanschaf voor ogen stond. Het webadres van het platform is www.pevw.nl

Onvoldoende

De eigenaren van Vestas turbines die zich hebben verenigd in het gebruikers-platform zoals hierboven omschreven vertegenwoordigen een kleine 200 megawatt aan elektriciteit. In een beleidsplan geeft het platform aan dat volgens hen de toegepaste windturbintechnologie op enkele uitzonderingen na onvoldoende degelijk en betrouwbaar is. Er zouden onder meer belangrijke tekortkomingen zijn op het gebied van tandwielkasten, generatoren en hydraulica. In zijn algemeenheid bestaat de indruk dat de turbines te licht zijn ontworpen.

MEER AANDACHT VOOR OFFSHORE-OPLEIDINGEN

Opleiding Technicus Middenkader Engineering

De grote vraag naar nieuw middenkader in de offshore-industrie heeft het ROC Kop van Noord-Holland doen besluiten jongeren te interesseren voor een technische niveau 4 opleiding, met als uitstroomprofiel Petrochemie en Offshore. Verder staan opleidingen op stapel om jongeren op te leiden tot onderhoudstechnici voor windturbines offshore.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw startte het ROC Kop van Noord-Holland een vierjarige MBO-opleiding Petroleum- en Gasonderhoudstechnologie. Een opleiding die een flink aantal jaren goed draaide en technici afleverde die vervolgens over de hele wereld uitzwermden en snel carrière maakten in de olie- en gasindustrie. De mogelijkheid bestond destijds om achter een afgeronde vierjarige opleiding Werktuigbouw nog een extra jaar te plakken om op deze manier ook het diploma Petroleum- en Gasonderhoudstechnologie te kunnen behalen. "Na de eeuwwisseling," zegt docent en coördinator Gerrit van Oostrum, "nam de belangstelling voor deze opleiding snel af en werd hij op een gegeven moment zelfs gestaakt."

En juist in die periode werd in de offshore-sector de behoefte aan jong technisch middenkader steeds groter. Voor de jongeren die wel in de olie- en gasector aan de slag wilden, werd een noodoplossing bedacht. Gerrit van Oostrum: "Bij ons ROC geven we een niveau 4 opleiding Technicus Middenkader WEI. De afkorting WEI staat voor Werktuigbouwkunde, Elektrotechniek en Installatietechniek. Van deze competentiegerichte opleiding biedt het ROC Kop van Noord-Holland drie uitstroomprofielen aan. Hiervan sloot die van Werktuigbouwkundige Constructies en Machines het meest aan bij de oude opleiding Petroleum- en Gasonderhoudstechnologie. De cursisten moesten dan vijf modules extra volgen. Hierdoor konden we toch elk jaar nog een aantal mensen voor de offshore-sector opleiden. We zagen echter wel dat ook jongeren met andere uitstroomprofielen van voornoemde opleiding in de olie- en gasector terecht kwamen."

Uitzicht ouderen

Omdat steeds meer ouderen de offshore-industrie verlaten of dit de komende jaren zullen gaan doen, wordt de roep om jong technisch geschoold personeel alsnog groter. Dit geldt overigens niet

alleen voor de offshore-sector. Ook andere sectoren zitten te springen om technische mensen. "Om hier iets aan te doen gaan we met een nieuwe vierjarige niveau 4 opleiding van start, genaamd Technicus Middenkader Engineering. Dit Kwalificatiedossier is sinds dit schooljaar van kracht. Na voltooiing van deze opleiding kan men als technicus in meerdere sectoren aan de slag, met taken als het ontwikkelen, onderhouden tot en met het verkopen van producten en systemen. Ook het voorbereiden en begeleiden van productiewerk hoort hierbij. Deze MTSplus opleiding heeft vier uitstroomprofielen. Dit zijn Metaal, Elektrotechniek, Machinebouw en Mechatronica, en Installatietechniek. Ons ROC voegt hier een vijfde aan toe, te weten Petrochemie en Offshore.

"Met name het laatste profiel is uniek voor Nederland. Een groot voordeel is dat ons opleidingsinstituut midden tussen de stagebedrijven zit. In de regio Den Helder bevinden zich meer dan 100 bedrijven die actief zijn in de olie- en gas industrie." Bekende bedrijven waar stagiaires van het ROC Kop van Noord-Holland praktische ervaring opdoen zijn bijvoorbeeld BJ, Halliburton, Weatherford, Expro, Franks, Noble Drilling, Deutag en oliemaatschappijen als Wintershall en Taqa. Jongeren die zijn afgestudeerd, staan aan het begin van een boeiende internationale carrière. "Ik ken een cursist die hier een aantal jaren geleden is afgestudeerd, vervolgens naar het Midden-Oosten is vertrokken om zich daar in drie jaar tijd op te werken tot rigmanager."

Overige opleidingen

Het plan is de komende tijd flink aan de weg te timmeren met de opleiding Technicus Middenkader Engineering, met het uitstroomprofiel Petrochemie en Offshore. "Toelatingsvoorwaarden voor deze opleiding zijn een VMBO-diploma theoretische, gemengde of kaderberoepsgerichte leerweg met in ieder geval één van de volgende vakken: wiskunde, natuur/scheikunde 1. Ook worden jongeren toegelaten met een

overgangsbewijs HAVO 3/4 of een gelijkwaardige opleiding. Tot slot willen we jongeren die al de niveau 4 opleiding Werktuigbouwkunde hebben afgerond, alsnog de kans te bieden om af te studeren in de richting Petrochemie en Offshore." Bij het ROC Kop van Noord-Holland staan verder nog de niveau 2 en niveau 4 opleidingen Mechatronica op stapel. Beide leiden onder andere onderhoudstechnici voor windturbines op. "Het deel elektrotechniek is al klaar en we werken nog aan het lespakket voor hydrauliek en besturingstechniek. Met deze opleidingen willen we komend schooljaar starten," besluit Gerrit van Oostrum, die als voormalige scheepsbouwer zelf de lessen Offshoretechniek voor zijn rekening zal nemen.

"Een groot voordeel is dat we hier midden tussen de stagebedrijven zitten. Er bevinden zich meer dan 100 bedrijven die actief zijn in de olie- en gas industrie."

Docent en coördinator Gerrit van Oostrum
(foto: PAS Publicaties).

Providing special steel solutions

- Al ruim 50 jaar een betrouwbare partner
- Ca. 10.000 artikelen uit voorraad leverbaar
- Ca. 23.500 m2 opslagruimte
- High-tech opslagsystemen
- Uitgebreide bewerkingsmogelijkheden
- Ultra moderne zaagmachines
- Grootste producent van RVS lange producten en Gereedschapsstaal
- 20.000 Ton gereedschapsstaal op voorraad met 4.000 verschillende afmetingen.

SCHMOLZ + BICKENBACH B.V. is sterk in :

RVS Lange producten
RVS Buizen
RVS Toebehoren
RVS Platen
Gereedschapsstaal

Aluminium
Blankstaal
Kwaliteitsstaal
Stalen buizen
Bewerkingen

SCHMOLZ + BICKENBACH B.V.
Gildenweg 21, 3334 KC Zwijndrecht
Postbus 298, 3330 AG Zwijndrecht
T: +31 (0) 78 6230600
F: +31 (0) 78 6101030
E: sbstaal@schmolz-bickenbach.nl

WWW.SCHMOLZ-BICKENBACH.NL

NEW DUTCH SALES OFFICE FOR AMERICAN THRUSTERS

Thrustmaster builds largest factory in the world

When Joe Bekker, a Dutch mechanical engineer, moved to the US and started up his trading company in Texas in 1984, one of his first orders was a pair of outboard drives for a barge for the U.S. military. He would have made a mark-up of 15 %, had his supplier not gone bankrupt. The US military made it clear that he had a contractual agreement to supply, and that penalties and black-listing would otherwise put him out of business. With other suppliers quoting well above the original price, the only remaining option for Joe was to build the outboard drives himself. And so he did.

To keep things simple in way of power transmission, Joe Bekker used a power-pack on deck, and a hydraulic motor in the tail-end of the outboard drive. Apart from the occasional hitch, the drives turned out successful and are probably still in operation today. Other orders soon followed, and Joe Bekker's company had effectively transformed from a trading company to a production company. The hydraulic outboard drives remain an important product in the Thrustmaster line-up until today, but the range of products has significantly increased. About 80% of Thrustmaster's clients are active in the offshore industry, where reliability and support are key. The range of products currently includes Azimuthing thrusters, Tunnel thrusters, Retractable thrusters, Tunnel thrusters, Retractable thrusters, Propulsion units, Portable dynamic positioning, Fixed podded drives and Directional Jet Thrusters

Schoonhoven

With currently 70 % of the production earmarked for export outside North America, Thrustmaster has been establishing sales

and support centers throughout the world, a.o. in Dubai and Singapore. The latest of these sales offices, Thrustmaster Europe B.V. is located in Schoonhoven (Broeikweg 31a) and was opened on 26 June 2008. It will be managed by Hans Hoek (t. +31 182 381044). The inauguration of the office was celebrated with champagne and the typical 'Dutch herring', a clear reminder that the American company has not lost touch with its Dutch roots.

Largest factory

On the opening occasion, Thrustmaster unveiled the plans for a new facility it is building in Houston, Texas. With 20.000 sqm of air-conditioned production space, the plant will be the largest thruster factory in the world. It will be suitable for the production of the entire range of products, and in particular the very large thrusters, with a rated power going towards 5.000 – 6.000 kW. A 10 m deep test basin will be built to test the thrusters. The facility will be in use in early 2009, and the workforce will be increased from the current 200 to around 350 employees. When asked why

such a big production plant is still built in the U.S. while so many companies place their bets on China, Hans Hoek mentioned a number of reasons. "First and foremost, the location in Texas is ideal for most of the customers in the offshore business. To them, Thrustmaster is like the shop around the corner, where they can pop in for support and get assistance around the clock in their own language. Other reasons include maintaining a high level of quality, which is all-important in a sector where down-time is simply unaffordable, and the disregard for intellectual property often found in China."

Retractable

The increased use of dynamic positioning systems in the last decade has made thrusters a safety-critical item. Since 4 years, the thrusters used in DP systems are required to be built fully under class. Another trend is the use of retractable bowthrusters as emergency or trolling-speed propulsors. Fast crew boats for example have to hold station near an oil rig for extended periods of time. With

These Thrustmaster 2000hp thrusters installed on an Arctic drilling rig are DNV approved for 1.5m ice floes with special low temperature materials.

Self-contained thruster packages for main propulsion and positioning of barges, platforms and river craft.

the thruster lowered and rotated to the fore-aft direction, they can attain a speed of around 4 knots, even with the main engines switched off. That is enough to counter the current and wind in most cases, resulting in significant fuel savings. Currently, about 60% of newly built crew boats are equipped with retractable thrusters. Another advantage of the retractable thruster is that it has a higher thrust per horsepower (due to not having losses in the thruster tunnel) and that the thruster is located deeper under the water. When light-loaded or in heavy seas, a tunnel thruster can sometimes lose thrust power due to air ingestion.

Combination

Besides being 2 to 6 times cheaper depending on the size, an advantage of the tunnel thruster is that it is perfectly protected against contact with the bottom or debris, a common problem in harbours. For this reason, retractable thrusters are sometimes housed in a tunnel, so that they can be used as tunnel thrusters when retracted. Thrustmaster calls this the Acombi-thruster. Thrustmaster doesn't make dual propeller tunnel thrusters, as they are considered more of a marketing gimmick than anything else. The power of a tunnel thruster is defined by the tunnel diameter and its depth below the waterline. The speed of the water is limited by the drag losses and cavitation issues. A single propeller can do the job just as well as a double one. Thrustmaster consistently opts for fixed pitch propellers for reasons of reliability.

Hydraulic or Electric?

While hydraulic thrusters are more compact, require less maintenance, and are subsequently often preferred for small installations, they do have an upper limit around 1500 kW. Above this threshold, the hydraulic equipment goes beyond what is commercially available in valves, pumps and other hydraulic equipment.

The larger thrusters will almost always be electrically powered or directly driven by a diesel. A diesel drive has simplicity as a plus, but it scores lower in maneuverability. Due to the nature of the diesel engine, there is little torque available at low propeller speeds and change-over from one direction to the other is slow. The electric motor has the full torque available through its entire speed range, and thus allows for much more exact maneuvering.

Azimuthing thrusters

Thrustmaster has three types of azimuthing thrusters:

- L-drive with an electric motor on the vertical shaft,
- Z-drive with a horizontally placed diesel engine or electric motor,
- Podded drive with a hydraulic motor underwater right at the propeller hub

Azimuthing thrusters have proved a very popular option in ships ranging from cruise vessels to cable layers. Extreme maneuverability, combined with fuel economy and DP capability are some of the reasons. Thrustmaster of Texas has looked into podded electric drives such as Rolls

Royce's Mermaids or ABB's Azipods. It is something they may build in the future, but they are not rushing into it, because of the reliability issues some of their competitors have faced.

Zero-discharge shaft seal

Products at Thrustmaster evolve based on client input. An example is the dual seal. Oil companies are particularly sensitive about oil spills, as a minor drop of oil in the water will create a film and can shut down activity for hours. That is why Thrustmaster can supply its thrusters with a dual seal. The cavity in between the seals is kept at under pressure and will collect any oil or water spill from both of the seals. The contents of the cavity can be pumped inboard and discharged into the sludge tank.

Portable DP

With a new sales office in Europe and a new production plant in the U.S., Thrustmaster proves to be a company unaffected by the economic downturn. Both azimuthing thrusters and retractable thrusters are increasingly popular propulsion options, both for their characteristics at sea, as for their simple plug-and-play installation in the shipyard. Thrustmaster has even developed a "portable DP" package, whereby a simple barge can be rapidly converted into a dynamically positioned working platform. These are often used in congested areas where anchoring is not allowed. It is a low-cost alternative to the DP ships which are only available on expensive long-term charters.

PRO-UPS TER BESCHERMING BEKABELING WINDMOLENS

Prodict Innovations in Schoonebeek is in betrekkelijk korte tijd op mondiale schaal een zeer relevante partner geworden van elektriciteitsmaatschappijen. Met PRO-CPS biedt Prodict een uniek concept ter bescherming van de uiterst kwetsbare bekabeling van windmolens en windparken op zee. Onlangs presenteerde Prodict in aanwezigheid van een zware delegatie uit de internationale elektriciteitswereld de volgende stap in de bescherming van bekabeling van de windmolens, de Universal Pile-Entry System, kortweg PRO-UPS.

“Uitermate geslaagd,” zo beoordeelde directeur Bert F. Alberts de test, een lakmoesproef waarvoor vertegenwoordigers van onder meer de Britse Fluor Ltd, Subocean Group, GGOWL en Caldive Ltd, de Duitse NKT GmbH en EnergieKontor, het Turkse Politan en het Deense Dong Energy naar Schoonebeek kwamen. De delegatie kreeg een demonstratie van PRO-UPS, een bevestigingsmethodiek voor windmolens op zee van de kabels waarmee de gewonnen elektriciteit naar het vasteland wordt getransporteerd.

Fixeren

PRO-UPS is een eenvoudige manier om de kabel te fixeren en vast te zetten. Het is daarmee een kostenbesparende vervanger van de kostbare techniek met I- en J-buizen. De test wees onder meer het installatiegemak van het systeem uit. Ook werd de wijze van langdurige fixatie van de kabel aan de pijler gedemonstreerd, evenals de wijze waarop de kabel door de constructie wordt getrokken, de tijd die de installatie van een PRO-UPS vergt en wanneer er al dan niet een team duikers benodigd is.

Bevestiging

De PRO-UPS komt kant en klaar aan op de plek van bestemming, waar deze wordt geassembleerd met het PRO-Pipe kabelbeschermingssysteem. De PRO-UPS wordt vervolgens door een gat in de wand van de pijler - onder water - vrijwel geheel naar binnen getrokken. Het brede uiteinde van de constructie dicht het gat, waarna het geheel met M48 bouten wordt samengetrokken, zodat een kunststof deel aan de binnenzijde wordt samengetrokken en daarmee verdikt. Zo ontstaat een watervaste afdichting.

Rendabel

De PRO-UPS is een volgende stap van Prodict in het proces om winning van windenergie op zee financieel rendabel te maken. Vele energiemaatschappijen wereldwijd maken al gebruik van het Closed Protection System, PRO-CPS genaamd. Dit is een kabelbeschermingssysteem, waarbij gebruik wordt gemaakt van PRO-Pipes. Dit is een flexibele pijpleiding van modulair gietijzer die bestaat uit een eenvoudig te monteren en demonteren kliksysteem. Deze halve buizen kunnen door middel van het gepatenteerde trenchingsysteem op ingenieuze wijze aan elkaar geklikt en aan achtereenvolgende buisdelen gekoppeld kunnen worden. Dit eenvoudige, kostenbesparende beschermingssysteem is overigens niet alleen bruikbaar voor windparken op zee, maar ook voor energieopwekkingssystemen door middel van getijdenenergie en golfslag. Op het land wordt dit systeem onder meer voor glasvezelnetwerken gebruikt.

Demonstratie bevestigingsmethodiek voor windmolens op zee.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

Taqva en Gazprom export hebben op 5 december de ondertekening bekend gemaakt van een Memorandum of Understanding, een principe-akkoord, over de voorgenomen samenwerking in de nieuwste en grootste gasopslag van Europa in Nederland: Gasopslag Bergermeer.

De nieuwe gasopslag zal de leveringszekerheid van Nederlandse en Europese consumenten vergroten en een belangrijke bijdrage leveren aan de liquiditeit van de Noord- en West-Europese gasmarkten. Het project is een cruciaal onderdeel van de ambitie van de Nederlandse regering om zich te ontwikkelen tot 'gasrotonde' van Noord- en West-Europa.

NEAR AND MIDTERM CONTRACTS FOR DOCKWISE

Dockwise announced nine near and midterm contracts awarded to its subsidiary, Dockwise Shipping, for the transportation of jack-up and semi submersible drilling rigs, dredging equipment and various other cargoes.

On behalf of Noble Drilling, Dockwise Shipping is to transport the drilling rig Noble Roy Butler to its new assignment in the Gulf of Mexico. Following the recent announcement that Dockwise had been contracted to transport the Noble Carl Norberg to the same location, both jack-up rigs will travel in a single journey aboard the same vessel, thus optimizing mobilization time and cost. On behalf of various other clients, Dockwise Shipping will transport three jack-up drilling rigs to Malaysia, China, and Dubai.

Turning to more varied cargo, Dockwise Shipping has been contracted to transport a dredging cargo to Saudi Arabia, the KS Titan 2 liftboat to Rotterdam as well as a workover jack-up to Gabon. All projects are for execution in the final quarter of 2008. In 2009, Dockwise Shipping will transport the semi-submersible West Setia for Seadrill from its present in-yard location in Singapore to West Africa. In 2010 the newbuild semi-submersible production platform Delba III will be transported to Brasil.

krachtige beweging

Brevini Fluid Power brengt u verder

Brevini Fluid Power is hét sterke merk als het gaat om betrouwbare hydraulische systemen. Of het nu gaat om losse componenten, complete custom made hydraulische systemen of turnkey projecten, onze innovatieve producten garanderen dat u in beweging blijft.

In de offshore sector geniet Brevini Fluid Power een groot vertrouwen. Onze componenten en systemen, zoals pompen, stuurventielen en Power Packs, staan aan de basis van hoogwaardige reddingssytemen en zijn een garantie voor feilloos presterende hydraulische scheepskranen en offshore kranen.

Brevini Fluid Power Benelux B.V.
 Röntgenweg 24
 2408 AB Alphen aan den Rijn
 Postbus 764
 2400 AT Alphen aan den Rijn
 T +31 - 172 - 47 08 70
 F +31 - 172 - 47 76 67
 info@brevinifluidpower.nl
 www.brevinifluidpower.nl

Samen kunnen we naar olie boren. En oppompen, transporteren en verwerken.

Parker heeft het meest complete producten- en dienstenpakket in de aandrijftechniek. Onze producten vinden hun weg in de wereld van offshore met een toegepast productenprogramma voor onder andere boorplatforms, schepen en leidingsystemen. Overal waar beweging nodig is, is Parker sterk vertegenwoordigd. Met hoogwaardige producten, complete systemen en logistieke oplossingen is Parker uw partner voor nu en de toekomst!

ENGINEERING YOUR SUCCESS.
www.parker.nl

GROTE BELANGSTELLING VOOR SYMPOSIUM TU DELFT:

'State of the art' offshore-industrie

Het Dispuut Offshore Technology van de TU Delft (DOT) organiseerde op 3 oktober een symposium, waarbij alle hoofdrolspelers van de offshore-industrie aanwezig waren. Allerlei zaken kwamen aan de orde, zoals bijvoorbeeld de opslag van CO₂ in lege gasvelden, alsmede de toekomst van de industrie. Er waren 200 belangstellenden. Sprekers waren Hans van Luijk (Gasunie), Nils Cohrs (Wintershall), Lucia van Geuns (Clingendael) en Nils van Nood (Gusto).

Dagvoorzitter was Hans van Luijk, momenteel president-commissaris van de Gasunie, tevens voorzitter van het platform Chain Efficiency (PKE) – Energie Transitie. Van Luijk is tevens bekend vanwege zijn vorige baan als voorzitter van het College van Bestuur van de TU Delft. Daarnaast heeft hij dertig jaar bij Shell gewerkt en als zodanig veel ervaring opgedaan in de energiesector en de offshore industrie.

Breed

Op de vraag wat hem is opgevallen tijdens het symposium, antwoordt hij dat de bijeenkomst zeer breed van inhoud was. "Niet alleen kwamen de traditionele offshore-industrie en de traditionele olie- en gasplatforms voor het voetlicht. Er is veel breder gekeken naar toekomstige bronnen van inkomsten voor de offshore industrie, zoals offshore windenergie en het injecteren van CO₂ in lege gasvelden. Er waren zowel sprekers die de 'state of the art' schetsten, als ook sprekers die het toekomstbeeld onder de aandacht brachten. "Ik vond alle sprekers kwalitatief erg goed," stelde Van Luijk vast.

Verfrissend was ook volgens Van Luijk dat de organisatoren de sprekers vragen lieten voorleggen aan de aanwezigen, die zij vervolgens via stemkastjes konden beantwoorden. Van Luijk: "Dat geeft betrokkenheid en een verlevendiging." Ook hij stelde vragen. "Eén van de dingen die ik gevraagd heb was: er wordt heel veel verwacht van de olievoorraden rondom de Noordelijke IJszee. Hoeveel jaar olievoorraad ligt er aan olie in dit gebied? Maak daar eens een schatting van. Het antwoord was maximaal vijf jaar." Van Luijk wees ook op het feit dat er een toenemende belangstelling is onder studenten voor het vak. "Als je die belangstelling meet aan het aantal eerstejaars, dan is de interesse de laatste jaren verdubbeld." Hij voegt er aan toe: "Als er een teruggang is in de economie, dan zal de vraag naar olie en gas minder gaan stijgen, maar uiteindelijk blijft er

toch een enorme behoefte. Je moet vooral niet denken, dat deze energiedragers plotseling niet meer nodig zijn."

Klimaat

Nils Cohrs, operation manager bij Wintershall sprak over de mogelijkheid van CO₂-opslag in een leeg gasveld. Hij legde uit wat precies het probleem is. "Politici en mensen in het algemeen willen iets doen aan de problematiek van het lozen van CO₂ in de atmosfeer en daarmee de klimaatverandering. Wintershall is hierbij in gesprek geraakt met mensen van het Rotterdam Climate Initiative, dat een platform biedt waar overheid, organisaties, bedrijven en inwoners samenwerken aan halvering van CO₂-uitstoot en versterking van de economie in de Rotterdamse regio. Reden dat Wintershall bij het initiatief betrokken is geraakt komt voort uit het feit dat Wintershall een aantal gasvelden in de Noordzee heeft, dat op den duur leeg raakt en dan eventueel geschikt zou kunnen worden gemaakt voor opslag. "Daarbij is één veld, vlak voor de kust voor IJmuiden, dat al leeg is en eventueel gebruikt zou kunnen worden als demonstratieproject om de doelstellingen met grootschalige opslag te kunnen verwezenlijken," aldus Cohrs. Vervolgens verteld hoe de zaken ervoor staan. "De eerste studies zijn klaar, voor zowel een stuk transport als opslag in het gasveld. Er moet nu gekeken worden naar businessmodels om het rond te krijgen en de doelstelling te verwezenlijken. Naast de vraag van de financiering, moet zowel het transport als de opslag 'veilig' zijn. Als het CO₂-gas eenmaal in de grond zit, mag het niet weglekken. Het mag niet in de atmosfeer terecht komen. Want het doel is dat het in de lucht verminderd wordt, in het kader van het klimaatprobleem." Cohrs wees erop dat de industrie en de politiek nu aan het kijken zijn hoe het financieel rond gemaakt kan worden. Hij kon nog niet zeggen hoeveel het gaat kosten. "Er doen zoveel uiteenlopende

getallen de ronde. Er moet nog eens goed naar worden gekeken als onderdeel van het businessmodel."

Wat betreft het inzetten van het veld Q8-A vertelde Cohrs dat Wintershall samen met TNO een studie heeft verricht naar de technische haalbaarheid van het plan. "Technisch is het mogelijk," stelde hij. "Er is opslag mogelijk van tien megaton CO₂. Eén megaton per jaar kan worden opgeslagen." Hij erkent dat dit in het kader van een totale klimaatoplossing erg klein is, maar het betreft hier een demonstratieproject. "Voor de toekomstige oplossing zijn grotere velden nodig, die ook beschikbaar komen. Daar heeft ook de Nogepe een studie naar gedaan welke velden en hoeveel beschikbaar komen voor grootschalige CO₂ opvang. Als het demonstratieproject goed gaat, dan komen meer velden in aanmerking. Het zou de aanzet kunnen zijn voor de grootschalige opslag van CO₂."

Prijzen

Lucia van Geuns van het Clingendael International Energy Program hield een lezing over hoge olieprijsen in een nieuwe realiteit. "In de negentiger jaren is er weinig geïnvesteerd in exploratie, productie en raffinagecapaciteit vanwege de lage olieprijs. Vanaf 2003 zien we een opmars van de olieprijs met als hoogtepunt juli dit jaar (\$147 per vat ruwe olie). In de periode 2003-2007 was dan ook sprake van een krappe markt: het aanbod kan de sterke vraag niet goed meer bijbenen. In een krappe markt dragen problemen, zoals in de Niger Delta of een orkaan in de golf van Mexico bij aan een hogere olieprijs." Daarnaast is er de rol van de OPEC, die traditioneel voor een 'swing capacity' in de markt zorgt. De gangbare reservecapaciteit van tussen de twee en drie miljoen vaten is in de jaren 2003-2007 gedaald tot minder dan 1 miljoen vaten. Vergeleken met de dagconsumptie van 85 tot 86 miljoen, is die één miljoen om mee te spelen, heel weinig."

Op dit moment is de olieprijs weer gezakt. "Dat heeft te maken met de financiële crisis, ofwel de angst voor een recessie. Vanaf juli is de vraag al afgenomen, vooral in de Verenigde Staten. Een mondiale economische achteruitgang heeft direct gevolgen op de vraag naar olie en olieproducten."

Van Geuns gaf aan dat door de hoge olieprijs men steeds inventiever wordt bij het vinden van olie. In haar lezing legde ze de nadruk op de rol van internationale oliemaatschappijen versus staatsolie-bedrijven. "Daar waar makkelijke reserves te vinden zijn, zoals Saoedie Arabië, hebben internationale oliemaatschappijen weinig toegang tot exploratie en productie. De olie industrie in landen zoals Venezuela en Iran is voornamelijk in handen van nationale oliebedrijven. De internationale oliemaatschappijen gaan als gevolg daarvan naar de Arctische gebieden en Canada om daar naar olie te boren. Om die olie uit de grond te halen zijn kostbare technische hoogstandjes nodig. Inmiddels is de olieprijs gezakt naar 64 dollar (23/10/2008). De internationale oliemaatschappijen zullen zich op hun hoofd krabben. Wil je het zoeken naar technisch moeilijke olie economisch rendabel maken, dan moet de prijs niet te veel zakken." Ondertussen wordt er ook gezocht naar alternatieve energiedragers. Van Geuns ziet dat niet als een bedreiging. "Deze eeuw staat in het teken van de energie transitie en alle energiedragers (fossiel en duurzaam) moeten we daartoe inzetten mits schoon, betrouwbaar en betaalbaar!"

Windenergie

Nils van Nood, hoofd productontwikkeling bij GustoMSC, vertelde dat zijn bedrijf momenteel heel vaak wordt benaderd voor het ontwerpen van vaartuigen voor het installeren van windmolens. "Uiteraard doen we dat en leveren we ook de offshore hijskranen en de hefsystemen. Verder leveren we allerlei materieel om windturbine-onderdelen te hanteren. Gedacht moet worden aan zogenoemde 'skiddingssystemen', waarmee men fundatiepalen over het dek van het vaartuig kunt laten glijden/duwen. Een ander belangrijk aspect is dat in sommige gevallen de rotoren opgehesen moeten worden en in de lucht van horizontale naar verticale positie moeten worden gebracht, voordat ze gemonteerd worden. Om dat roteren te doen, is een speciaal gereedschap ontworpen en geleverd. Een ander aspect is dat die palen soms te zwaar zijn om op te hijsen. Daartoe is een gereed-

schap ontworpen en geleverd om palen gecontroleerd over de achterkant van het schip te laten kantelen."

Van Nood ging verder in op de vraag, hoe moeilijk het installeren van offshore windturbines is. "Feitelijk is het niet zo heel erg moeilijk. Wat op dit moment gebeurt, is het plaatsen van landturbines met 'zeebenen'. Het installeren gebeurt net als op land, in losse stukken. Maar er zijn veel gedachten om het op zee anders te doen, bijvoorbeeld in één keer met behulp van speciale vaartuigen. Waar het om gaat is de snelheid, want er is slechts een beperkt operationeel raam waarbinnen kan worden geïnstalleerd. Op een gegeven moment zijn de golven te hoog en is de wind te hard. Binnen dat weer raam moet je zoveel mogelijk turbines installeren. Dat is groot een verschil met installatiewerk voor olie en gas waar per project meestal maar één specifiek onderdeel geïnstalleerd moet worden."

De windmolenmarkt is momenteel behoorlijk in ontwikkeling. Van Nood: "Als je naar de spelers in de markt kijkt die zich met installatie bezighouden, dan waren dat oorspronkelijk de zogenaamde natte aannemers. Aan het begin van dit decennium zijn er gespecialiseerde bedrijven bijgekomen die zich specifiek op windenergie richten. Maar omdat er op dit moment een groot tekort is aan installatiematerieel wordt voorzien, gaan ook projectontwikkelaars, energiebedrijven en turbine fabrikanten zich meer en meer richten op installatiematerieel. Er komt steeds meer concurrentie op de markt. Steeds meer partijen verwachten met eigen installatiematerieel een plekje op de markt te kunnen veroveren."

Voor GustoMSC betekent deze trend in ieder geval veel werk. "Voor het ontwerp komt men bij ons, en met het ontwerp in de hand zoekt men een scheepswerf die kan bouwen. Om een goede scheepswerf te vinden, komen ze ook hiervoor bij ons voor advies." Probleem van de aanvragers is momenteel dat in de olie- en gasindustrie er meer geld wordt verdiend dan aan windenergie. "Daar is een zekere concurrentie. Bestaande schepen die dit soort werk ook kunnen doen worden momenteel ingezet in de olie en gas. Wij ontwerpen echter heel specialistische schepen voor offshore windenergie. Het grootste verschil met gewone offshore schepen zijn de logistieke en herhalingscomponent in het installatie werk. Dat is iets wat we in de olie en gas wat minder hebben. Dat maakt het van groot belang om goed materieel te hebben."

Van Nood wees in dit verband op een voorspelling van de European Wind Energy Association. De meest positieve voorspelling is dat voor 2030 er 30.000 5 megawatt windturbines offshore zullen staan in Europa. "Maar," stelt het hoofd productontwikkeling, "een lage olieprijs van rond de 65/70 dollar kan hier een bedreiging vormen. "Het hangt er een beetje vanaf hoe standvastig overheden zullen zijn in deze situatie, hoe hard ze de alternatieve energie opofferen aan de huidige financiële situatie. Dat is nog erg onduidelijk. Als je de kranten leest, zijn er mensen die zeggen dat ze dat nou juist niet moeten doen. Aan de andere kant is er nu nog extra geld nodig voor alternatieve energie. Het geheel zou heel goed wat vertraging kunnen oplopen. Maar voor ons, vanuit mijn tak van sport, is het redelijk onvoorspelbaar. Misschien gaat die olieprijs ook weer snel wat omhoog richting de 100 dollar, je weet het gewoon niet." Op de vraag of er nog wel voldoende ruimte is voor het plaatsen van windturbines op zee, antwoordde Van Nood. "Op het Nederlandse Plat wordt het wat krap. Vooral vanwege de vaarroutes en de olie- en gasbelangen. Men zit elkaar nu wel zo langzamerhand in de weg. Maar bijvoorbeeld rond de Engelse kust wordt veel ruimte geschapen."

Nils Cohrs, operation manager bij Wintershall.

Lucia van Geuns van het Clingendael International Energy Program.

Onstream

Project Services B.V.
Oil & Gas Recruitment

Onstream Project Services B.V.
is one of the largest
Dutch offshore contractors.

Personnel Services

Drilling Crew
Offshore Crane Operators
Operators E / I
Operators Mechanic
Petroleum Engineers
Roustabouts
Welders / Fitters
All technical disciplines

Equipment Rental
Onstream Group: World wide
recruitment Oil & Gas, Shipping,
Petrochemical & Power generation

Onstream Project Services B.V.
Nijverheidsweg 9
1785 AA Den Helder The Netherlands
tel: +31 (0)223-631324
fax: +31 (0)223-634844
www.onstreamgroup.com

Den Helder • Fribourg • Gabon

Inshore/offshore
Diving and ROV services

Subsea Europe

HARBOUR TOWAGE TERMINALS
SALVAGE TRANSPORT & HEAVY LIFT

WWW.SMIT.COM

The proven software-based solution for Training & Competence Management in the Oil & Gas Industry

Manage Required Certifications and Training,
including Global, Regional, Location Specific Requirements.

SkillsXP special features :

- Dynamic Training Matrix
- Certification Expiry Notification
- Predict Future Training Needs
- Personal Development Plans
- Show Competency Gaps
- Predict Recruitment Needs

SkillsXP can store a wide range
of information such as :

Employee Data
Skills
Experience
Assessments
Training Needs

SkillsXP is a product of
The Tritanium Company BV

One Solution TOTAL CONTROL

Contact for information : T +31 - (0)71 - 572 7734
Email : info@tritanium.com | Website : www.tritanium.com

TE HUUR

**Moderne nieuwbouw bedrijfspaviljoens aan
de Trawlerkade te IJmuiden. Centraal in
havengebied, gelegen aan het water.**

Het betreft hier een project van vijf nieuwbouwcasco's,
die in de tweede helft van dit jaar zullen worden opgeleverd.
Elke unit bestaat uit twee verdiepingen; een werkplaats
van 42 m² op de begane grond en een kantoorruimte van
42 m² op de eerste verdieping.

**Bent u geïnteresseerd,
neem dan geheel vrijblijvend contact op met
06 53179862 of 06 51548783.**

NIEUWE OFFSHOREREDERIJ GROEIT ALS KOOL

GloMar Shipmanagement heeft wind in de zeilen

In anderhalf jaar tijd wereldwijd een vloot van tien offshore-schepen in de markt zetten, is in een notendop het succesverhaal van GloMar Shipmanagement. Aan de wieg van deze Helderse offshore-rederij stonden twee jonge ondernemers, beiden met veel kennis over de sector en het beredern van schepen. Offshore Visie zocht hen op in Den Helder.

Ed Pronk en Klaas Weij opereren vanuit een modern ingericht kantoorpand aan de Helderse Buitenhaven. Twee zeer gedreven ondernemers die boordevol ideeën zitten om hun bedrijf nog verder uit te bouwen. Ed: "Zelf was ik hiervoor al enige tijd met de guard/chaseboten Andfjord, Marsdiep en Borndiep in de offshoresector actief. Klaas Weij deed hetzelfde met de Sharona, Verona en Karmoy Viking. Samen met onze eerste werknemer, Richard Timmerman die toen nog bij een andere offshore-rederij werkte, hadden we al vaker ideeën uitgewisseld over de opzet van een eigen shipmanagement company. Dit resulteerde uiteindelijk in juli 2007 in de oprichting van GloMar Shipmanagement. In deze rederij brachten Klaas en ik ieder drie schepen in. Klaas: "In de tussentijd had ik in Polen bij de werf Lech-Metship in Gdynia de Karmoy Viking laten ombouwen tot een modern safety/standby-vaartuig, zodat we naast guard- en chase-werk ook safety/standby-werk zouden kunnen aanbieden." Terwijl Ed en Klaas zich vooral met de schepen bezighielden, nam Richard de opbouw van de kantoororganisatie voor zijn rekening.

Standbycontracten

De inkt van de oprichtingakte was nog maar net droog of het zevende schip lag al voor de deur gereed om voor de jonge ondernemers aan de slag te gaan. Ed: "Dit was de Glomar Venture, dus eigenlijk gingen we met zeven schepen van start." Werk was er volgens Richard meteen volop. "Onze schepen waren al snel overal op de Noordzee te vinden, zowel in de Nederlandse, Duitse, Deense als Noorse sector." In januari van dit jaar sloot GloMar Shipmanagement een langdurig contract met GDF SUEZ E&P Nederland voor het leveren van twee safety/standby-vaartuigen. Deze schepen verlenen op dit moment voor deze maatschappij in de Nederlandse, Duitse en Britse sector van de Noordzee assistentie bij het werk dat met de booreilanden Noble Ronald Hoop en Noble Piet van Ede wordt uitgevoerd.

"Voor ons was dit contract een flinke opsteker," zegt Ed. "Kort daarop mochten we ook een standbycontract sluiten met Cirrus Energy en in juli van dit jaar met de NAM. Speciaal voor laatstgenoemd contract hebben we de Glomar Advance en Glomar Endurance aangeschaft en hierna op de Lech-Metship werf in Polen laten verbouwen tot moderne safety/standby-vaartuigen."

Inmiddels is de vloot nog verder uitgebreid met de Supporter G en Allure G van Rederij Groen uit Scheveningen. Met deze twee schepen wordt safety/standby-werk verricht in de Britse sector van de Noordzee. Het overgrote deel van de vloot bestaat uit voormalige vissersschepen die speciaal zijn omgebouwd en uitgerust voor het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van de offshore-industrie.

Afrika

Bij GloMar Shipmanagement wordt echter verder gekeken dan alleen het Noordzeegebied. Klaas: "Eind november zijn in tien dagen tijd drie schepen onder onze vlag naar Afrika vertrokken. Dit zijn de Shalom I (ex VOS Rebel), Glomar Venture en Sharona. De eerste twee opereren voor respectievelijk zes tot twaalf maanden offshore Ghana en negen maanden offshore Angola en de Sharona vijf maanden in Egyptische wateren." Op dit moment houdt de Helderse offshore-rederij zich uitsluitend met guard-, chase- en safety/standby-werk bezig. Op korte termijn wil de rederij haar vleugels verder uitslaan en dan niet alleen in de olie- en gas-industrie offshore, maar ook in de sterk opkomende windenergiesector. Richard: "Ideeën hebben we genoeg, maar we moeten ze eerst nog verder uitwerken." Een bron van zorg bij dit alles, maar dat geldt voor bijna alle offshore-bedrijven in Den Helder, zijn de plannen van het College van B&W om op het terrein van de Oude Rijkswerf Willemsoord huizen te gaan bouwen. Dit terrein grenst namelijk aan het havengebied. "Als dit gebeurt, dan zal een ware uittocht van offshore-bedrijven naar IJmuiden

volgen," zegt Richard. "En daar zitten we echt niet op te wachten, want Den Helder is voor ons en voor de hele dienstverlenende sector een A-locatie. We hebben in de Industriehaven gezien welke negatieve effecten woningbouw heeft op de ontwikkeling van offshore-activiteiten. Dat willen we in Den Helder echt niet nog een keer meemaken." Klaas zegt tot besluit: "Ons bedrijf heeft inderdaad een vliegende start gemaakt. Onze filosofie is om met klanten een langdurige relatie aan te gaan, die is gebaseerd op het leveren van kwaliteit tegen een marktconforme prijs." Het personeelsbestand van de ISM gecertificeerde rederij telt negen medewerkers op kantoor en ongeveer zeventig zeevarenden op de vloot.

De Glomar Advance is één van de tien schepen die deel uitmaken van de vloot (foto: GloMar).

V.l.n.r.: Klaas Weij, Richard Timmerman en Ed Pronk (foto: PAS Publicaties).

JUMBO JUBILEE TE WATER

Op zaterdag 15 november is Jumbo's nieuwste J-1800 klasse zwaar transport schip Jumbo Jubilee feestelijk te water gelaten op de Damen werf in Galatz, Roemenië. Onder grote belangstelling dreef het schip voor het eerst in het bouwdok. Hierna werd de krachtpatser verhaald naar de afbouwkade waar het schip in de komende maanden voltooid wordt. De oplevering wordt midden volgend jaar verwacht. In het ontwerp werden slechts kleine veranderingen aangebracht, gezien het succes van haar voorgangers.

Ondertussen zijn op het zusterschip Fairplayer bij de firma Huisman in Schiedam haar twee stuks 900 tons mastkranen geïnstalleerd en getest en is het derde J-Klasse zwaar transport schip begonnen aan haar eerste opdracht.

De Jumbo Jubilee dankt haar naam aan het jubileumjaar 2008, waarin zowel het 40 jarig jubileum van Jumbo Shipping, als het 60-jarig jubileum van Kahn Scheepvaart gevierd wordt.

NIEUWE OFFSHOREBEURS IN GORINCHEM

Medio november kondigde Evenementenhal Gorinchem de eerste editie aan van de beurs On- & Offshore. Deze driedaagse vakbeurs vindt plaats op 31 maart, 1 en 2 april 2009. On- & Offshore wordt een platform waar ondernemers op een prettige manier contacten aan kunnen boren met huidige en potentiële relaties uit de olie-, gas-, (petro)chemische, en baggerindustrie. De On- & Offshore biedt exposanten volop de gelegenheid om producten en/of diensten onder de aandacht te brengen en informatie uit te wisselen.

Gedurende de beurs biedt Evenementenhal Gorinchem exposanten de gelegenheid onderdeel uit te maken van een seminar-programma of om deel uit te maken van het innovatieplein. Hiermee kan deelname extra kracht worden bijgezet en wordt een veelzijdige gespecialiseerde vakbeurs gecreëerd.

In Evenementenhal Gorinchem geldt de full-service-formule, waarbij exposanten gebruik kunnen maken van een compleet opgebouwde en afgewerkte standunit inclusief verlichting, vloerbedekking en frieslijst met naamsvermelding, twee standhouders-badges die recht geven op uitgebreide maaltijden in het standhoudersrestaurant, geheel verzorgde catering voor zowel exposanten als uw relaties, zitjes op de beursvloer waar luxe hapjes en drankjes geserveerd worden. Tevens is er gratis parkeren.

Wat het uitnodigen van bezoekers aangaat mag iedere exposant een bestand met adressen van relaties aanleveren. Deze relaties worden uit naam van de exposant uitgenodigd om On & Offshore te bezoeken. De openingstijden zijn dagelijks van 14.00 – 22.00 uur.

JACK-UP OVERBOORD

Het Noorse ms Heavy Lift Arcona heeft eind oktober op de Atlantische Oceaan de jack-up rig KS Titan 1 van de Casadilla Group verspeeld. Nadat de hoofdmotor was uitgevallen en het schip in stormachtig weer terecht was gaan rollen, schoof de jack-up steeds meer richting stuurboord, waarna het overboord viel en zonk. Het transport was onderweg van Mexico naar Liverpool. De Titan zou in opdracht van Siemens Windpower voor de kust van Engeland en Denemarken windmolens gaan installeren.

HSM BOUWT PLATFORM VOOR GAZ DE FRANCE

GDF Suez E&P Nederland heeft een gasproductieplatform besteld bij HSM te Schiedam. Het platform moet volgend jaar worden geïnstalleerd in het E17 blok op het NCP. Het platform wordt opgebouwd uit een 860 ton wegende draagconstructie en een bovenbouw van 1740 ton. Voor de fundatie is 580 ton aan stalen heipalen nodig. Naar verwachting zal het nog tot eind 2009 duren voordat via het platform gas kan worden geproduceerd.

VERHUIZING SODM

SodM is in augustus verhuisd van Voorburg naar Den Haag. De dienst is thans gehuisvest in het gebouw 'Double U', naast het randstad-railstation Leidschenveen. De nieuwe bereikbaarheidsgegevens zijn:

Staatstoezicht op de Mijnen
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Postbus 24037
2490 AA Den Haag
Tel.: 070 379 84 14

OPDRACHTEN IHC MERWEDE

IHC Merwede heeft de afgelopen maanden diverse nieuwe opdrachten binnengehaald. Naast een aantal baggeropdrachten ontving de werf de opdracht voor het ontwerp en de bouw van een multifunctioneel offshore construction vessel voor Subsea 7. Het betreft hier de vierde opdracht van deze Engelse onderneming in korte tijd. Oplevering van het schip staat gepland in de tweede helft van 2010.

Daarnaast heeft IHC Merwede diverse opdrachten geboekt voor de levering van Hydrohammer heihammers. Daaronder zijn een S-1200 en een S-1400 Hydrohammer spread die voor het offshore heien in het Thanet Offshore windmolenpark aan de slag gaan. Ook is er een opdracht voor een S-800 en een S-1400 Hydrohammer spread voor het Robin Rigg Offshore windmolenpark in Engeland.

KEPPEL SECURES FOUR CONTRACTS

Keppel Offshore & Marine has secured SGD 340 million dollars worth of contracts through its subsidiaries for the conversion of a floating storage and offloading vessel (FSO), the construction of an internal turret, the refurbishment and outfitting of a semi-submersible multi-service vessel as well as the fabrication, installation and integration of topside process modules for a Floating Production Storage and Offloading vessel (FPSO).

The first contract is for the conversion of a FSO by Keppel Shipyard for M3energy JDA Sdn Bhd. The scope of work includes the repair, life extension and conversion of a Panamax Tanker built in 1989, into a FSO which involves the fabrication and installation of an external turret mooring system, cargo offloading station, metering skid and helideck as well as the upgrading of accommodation, fire fighting system and communication systems.

The second contract by Keppel Shipyard is for the construction of an internal turret for SBM Offshore Inc, which will be supplied to their end client BP Norge AS, for its Skarv FPSO unit. When completed, the internal turret will be the largest in the world in terms of its rated mooring loads. The Skarv FPSO unit will serve the Skarv Development offshore Norway.

The third contract is by Keppel Verolme for the refurbishment and outfitting works on a semi-submersible multi-service vessel for Prosafe Rigs Pte Limited, a wholly owned subsidiary of Prosafe SE. Scheduled to arrive in the fourth quarter of 2008, the vessel, MSV Regalia, will undergo a refurbishment programme which includes part renewal of the accommodation, entertainment, catering, office and exercise facilities. She will also have her main engines renewed, her thrusters and dynamic positioning system refurbished, and her hull blasted and painted. The vessel is scheduled to be completed in the second quarter of 2009.

The fourth contract, for the fabrication, installation and integration of topside process modules for the FPSO P-57, has been secured by Keppel FELS Brasil from SBM Offshore.

Upon completion, MSV Regalia will conduct a project in the Norwegian Continental Shelf.

BOSKALIS EIGENAAR DRAGAMEX

Koninklijke Boskalis Westminster maakt bekend dat zij medio november de resterende 50% aandelen in de Mexicaanse deelneming Dragamex heeft overgenomen. Boskalis is sinds de liberalisering van de Mexicaanse baggermarkt in 1993 aanwezig in Mexico, toen zij samen met haar lokale partner een groot gedeelte van de geprivatiseerde staatsbaggervloot overnam. Mexico is een van de thuismarkten van Boskalis, met een continue aanwezigheid van circa 500 medewerkers en een lokale vloot, bestaande uit 7 kleine tot middelgrote hoppers, 6 snijkopzuigers, twee kranen, diverse bakken en tal van hulpmaterieel. In de afgelopen vijftien jaar is Dragamex uitgebouwd tot marktleider in de Mexicaanse Baggermarkt.

CONTRACT AWARDS DOCKWISE

At the end of October, 2008, Dockwise announced that five near term contracts have been awarded to its subsidiaries, Dockwise Shipping and Offshore Kinematics Inc (OKI), for the transportation of drilling rigs and dredging equipment, and the supply of float-over hardware. Total revenues for the contracts are USD 40 million.

Dockwise Shipping is to transport the drilling rig, Noble Hans Deul, from its new-build yard in China to its first assignment in the North Sea. Jack-up rig Noble Carl Norberg will be moved from West Africa to a new assignment in Mexico. On behalf of CCCC from China Dockwise Shipping will also transport three loads of dredging equipment to Nigeria and Sri Lanka. All projects are for execution in the final quarter of 2008, with total revenues of more than USD 27 million. OKI has been contracted by the EOS / Woodside joint venture to provide float-over hardware on the North Rankin B project. For this contract, OKI is to invest USD 4 million in the world's largest test press (12,000 MT with 2 m stroke), an investment enabling OKI to secure a range of similar offshore marine projects. It will also provide for OKI to expand into several services increasingly sought by clients: rubber molding, fabrication and machining. The contract, largely for execution in 2009, has a value of almost USD 13 million.

DEN HELDER EVEN MIDDELPUNT OFFSHORE-SECTOR

Offshore Energy 2008 overtreft verwachtingen

Tevredenheid alom heerste bij de bezoekers, standhouders en organisatoren van Offshore Energy 2008, de enige Nederlandse offshore- en energiebeurs die donderdag 27 november in Den Helder is gehouden. De havenstad, die zich graag profileert als 'Capital of the North Sea', mocht zich gezien de grote belangstelling voor voornoemde manifestatie die dag met recht even 'Capital of the Offshore Industry' noemen.

Lege parkeerplaatsen waren er in de loop van de dag nauwelijks meer te vinden op het uitgestrekte terrein van de Oude Rijkswerf Willemsoord, waar 'Offshore Energy' haar kampement had opgezet. De organisatoren, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en maritiem multimediabedrijf Navingo, hadden op zo'n 1.000 tot 1.100 bezoekers gerekend. Dan had het evenement al als geslaagd kunnen worden bijgeschreven. Op de vooravond van het evenement kon directeur Arnout Damen van Navingo echter triomfantelijk melden dat 1.700 voorregistraties waren binnengekomen. Op de dag zelf werden ongeveer 2.000 bezoekers geteld, waaronder veel nieuwsgierige jongeren. En juist op dit laatste hadden veel standhouders gehoopt. Niet alleen (potentiële) relaties ontmoeten, maar ook jongeren zien te interesseren voor de vele vacatures die nodig moeten worden ingevuld. Zo'n zeventig standhouders hadden zich voor de beurs aangemeld. Onder hen klinkende namen als Keppel Verolme, Damen Shipyards, Jumbo Offshore, Imtech, Fabricom, Iv-Oil & Gas en Bluewater Energy Services.

Laatstgenoemd bedrijf fungeerde samen met Wintershall, Rabobank Noord-Holland Noord, TNO en Gemeente Den Helder als hoofdsponsors van het evenement. Verder waren ook vijftien bedrijven uit de regio Den Helder vertegenwoordigd, waaronder Vroon Offshore Services, Multimetaal Offshore, P. Smit Constructiebedrijf en The Bluestream Group. De standhouders waren unaniem heel tevreden over de grote toeloop van bezoekers en de contacten die tijdens de beurs konden worden gelegd.

Hoogtepunten

Veel belangstelling was er ook voor het M-3 Cluster Seminar dat parallel aan de

beurs werd gehouden. Hoogtepunten hierbij waren de bekendmaking van de oprichting van de M-3 KennisCluster en de opzet van een offshore-opleiding op HBO-niveau in Den Helder. Deze opleiding zal worden verzorgd door de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. De M-3 KennisCluster is een initiatief van de onderzoeksinstituten TNO en Imares, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord en de Gemeente Den Helder. Deze cluster omvat Mariene-, Maritieme- en Milieutechnologie (M-3) en gaat zich bezighouden met Onderzoek, Onderwijs en Ondernemerschap. Naast de initiatiefnemers hebben zich ondertussen bij deze cluster ook andere onderzoeksinstituten (NIOZ, ATO), diverse bedrijven waaronder Bluewater, Peterson SBS, Multimetaal, DMO, Marinebedrijf, de onderwijsinstellingen Noorderlijke Hogeschool Leeuwarden en ROC Kop van Noord-Holland en de Haven- en Scheepvaartvereniging Den Helder aangesloten. Hoofddoel van de M-3 KennisCluster is het inrichten van een open kennis- en onderzoekscampus, het opzetten van maritiem onderwijs op HBO/WO-niveau en het realiseren van een Incubator voor jonge, startende ondernemers. Dit laatste is ondertussen onder de noemer BVIT al gerealiseerd. Voor het opzetten van een HBO-opleiding Offshore is tijdens het seminar door de initiatiefnemers Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN), ROC Kop van Noord-Holland, Gemeente Den Helder en Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL) een intentieverklaring ondertekend.

Offshore windenergie

"Voor Den Helder is de terugkeer van een HBO-opleiding een opsteker," zegt havenwethouder Cor Hienkens. "De kater van het vertrek van Noorderhaaks, waar destijds diverse HBO-opleidingen konden

Drukte in de stand van Multimetaal Offshore tijdens de vakbeurs (foto: PAS Publicaties).

worden gevolgd, is hiermee verdwenen. Het offshore-onderwijs is nu weer terug waar het hoort, in het centrum van de sector. In en rond Den Helder zijn meer dan 100 offshorebedrijven gevestigd, waar studenten stage kunnen lopen, ervaring kunnen opdoen en na afronding van hun studie gegarandeerd een baan zullen vinden." De Noordelijke Hogeschool Leeuwarden is volgens Diane Keizer-Mastenbroek, lid van het College van Bestuur van deze school, nog druk bezig met het samenstellen van het vakkenpakket, maar de bedoeling is dat de HBO-opleiding komend cursusjaar van start gaat.

Volgens havenwethouder Hienkens wil Den Helder verder haar pijlen richten op de ontwikkeling van duurzame windenergie op de Noordzee. Helderse bedrijven hebben hiervoor de benodigde kennis en ervaring in huis en technisch personeel op MBO-niveau is in de regio ruimschoots voorhanden. Maar ook op het gebied van onderzoek en ontwikkeling is veel expertise aanwezig. Daarom is het goed dat al deze krachten worden gebundeld in de nu opgerichte M-3 KennisCluster." Binnenkort heeft Den Helder weer iets te vieren als de gerenoveerde en verbrede Onderzeedienstkade officieel wordt geopend. Deze kade zal intensief worden gebruikt door de offshore-industrie, waaronder voor het afmeren van bevoorraders van de Southern North Sea (SNS) Pool van Peterson SBS.

9 °c

20 °c

Life can be harsh on the open seas and full of surprises. So it is good to know that a comfortable climate prevails 'indoors' regardless of the outside temperature. With a Heinen & Hopman system, crew on vessels and rigs stay warm in the most

unforgiving environments. Custom-built to the highest Dutch quality standards, backed up by global service and support ... Heinen & Hopman's heating solutions ensure that the heat is on whenever and wherever it is required.

HEINEN & HOPMAN ENGINEERING BV

AIR CONDITIONING HEATING VENTILATION REFRIGERATION

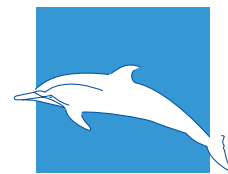
Netherlands - Germany - India - Peoples Republic of China - Romania - Singapore - Spain - Turkey - United States of America.

www.heinenhopman.com

DHTC offers a wide variety of training courses for:
• Oil & gas industry (on/offshore) • Shipping industry • Private enterprises
• Fire brigades • Governmental organizations

DHTC, the trainer in safety

DHTC

DHTC BV, P.O. Box 137, 1780 AC Den Helder,
The Netherlands
Phone: +31(0)223 62 50 70 • Fax: +31(0)223 61 65 20
E-mail: info@dhtc.nl • Internet: www.dhtc.nl

NEW VESSEL FOR NOORDHOEK

Noordhoek Survey recently announced the order of a new DPII ROV Survey Offshore Support Vessel. The decision to introduce another new vessel to the Noordhoek fleet of offshore support vessels is the next step within the growth strategy of Noordhoek. It continues Noordhoek's fleet rejuvenation programme and adds an industry leading asset to the company's operations. The delivery of this new specialised vessel is scheduled for the 1st quarter of 2010. Following her delivery she will join the Noordhoek fleet and will become the third vessel in operation and the first ROV Survey dedicated offshore vessel for Noordhoek. The addition of the survey dedicated vessel will not only give considerable operational flexibility but also increases the comfort of working conditions for our operational staff.

This state-of-the-art vessel, which will be built at the Dutch shipyard De Hoop, will be 62 metres long, and will be equipped with Dynamic Positioning Grade 2 (DPII), diesel electric drive, with a moon pool, a 25 tons offshore crane, Work & Inspection Class ROV systems, Tow-Fish, ROTV systems and survey suite. With accommodation for 40 persons segregated over single and double cabins she will be a comfortable and spacious vessel to work on, and will meet the latest environmental criteria while ensuring acoustically quiet operations at survey speeds. The most modern survey equipment will be installed and the systems will have full plug and play interconnectivity. The vessels main functions will be inspection repair and maintenance, hydrography, geotechnical investigation, and analogue / digital geophysical survey. This new addition to the Noordhoek fleet demonstrates the company's strong commitment to the IRM and Survey market in the North Sea where Noordhoek currently operates the DPII DSV Noordhoek Singapore and have one new build DPII Saturation DSV under construction for delivery fourth quarter 2009.

Artist impression of the new DPII ROV Survey Offshore Support Vessel.

DEVELOPMENT OF PIETER SCHELTE

The Allseas Group has informed that despite the present banking crisis, the development of the single-lift platform installation and decommissioning / pipelay vessel Pieter Schelte is firmly going ahead, the company being free of debt. So far, firm commitments have been made to a value of 200 million euros, and offers from shipyards in Southeast Asia for construction of the vessel are under review. The banking crisis leads to a delay of a number of months to the hull construction contract award. In the meantime, the detailed design of the vessel is progressing in order to have a minimal delay in the delivery date of the completed vessel, presently targeted for 2012. Recruitment of personnel to further prepare for building and operating the vessel continues with full force.

ONTMANTELING PLATFORMS

Shell gaat het nog bij IHC Merwede in aanbouw zijnde kraanvaartuig Oleg Strashnov van Seaway Heavy Lifting inzetten voor de ontmanteling van een zestal platformen in het Britse Indefatigable-veld, in het zuidelijke deel van de Noordzee. Shell UK is al enige tijd bezig met voorbereidingen om alle gasproductiefaciliteiten uit dit veld te verwijderen. Om de zes platformen en jackets uit zee te verwijderen heeft Shell 40,5 miljoen dollar uitgetrokken. Het werk wordt uitgevoerd door AF Decom Offshore. Dit Noorse bedrijf heeft al een ruime ervaring met dit soort projecten. Voor dit project moet 13.000 ton aan staal worden verwijderd.

GROOTS JUBILEUM GRONINGEN-GASVELD

In 2009 is het vijftig jaar geleden dat in de gemeente Slochteren het Groningen-gasveld werd ontdekt en voor het eerst werd aangeboord. Deze vondst is voor Nederland en Europa van bijzondere betekenis geweest en zal zeker de komende vijftig jaar ook nog van groot belang zijn voor onze economie en energievoorziening. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de vondst van het immense gasveld is opgenomen in de Canon van de Nederlandse Geschiedenis.

Onder de naam G50 staan de bedrijven Gasunie, GasTerra en de NAM, de gemeente Slochteren en de Provincie Groningen het komend jaar uitgebreid stil bij het belang van het Groningen-gasveld in het verleden, het heden en de toekomst. Op dit moment wordt hard gewerkt aan de voorbereidingen van een divers jubileumprogramma. Met dit programma willen de partijen zo veel mogelijk mensen in de gemeente Slochteren en de provincie Groningen bij de viering van het jubileum betrekken.

Het jubileumprogramma gaat groots van start in juni 2009. Prominente onderdelen zijn de onthulling van een kunstwerk vlakbij de plek van de eerste boring, een tweedaags vakcongres, een permanente expositie op het landgoed van de Fraeylemaborg, een breed educatief programma en een uitgebreid cultureel publieksprogramma in de periode juni tot en met september.

NIEUWE VESTIGING LASTECHNIEK EUROPA

In totaal bezochten ruim vierhonderd mensen op 9 en 10 oktober de openingsdagen van de nieuwe vestiging van Lastechniek Europa in de Europoort-regio. Niet alleen waren zij getuige van de opening door NIL-directeur Henk de Jong, ook kregen ze via verschillende indrukwekkende demonstraties een indruk van de lastechnologische state-of-the-art. Voor velen was het een eerste kennismaking met lassen onder water en het Fleetweld-lassen.

"We hebben voor deze locatie gekozen," zegt directeur Laurens van der Heijden, "omdat het Botlekgebied, de Europoort met al zijn petrochemische, offshore en andere industrieën een lastechnisch zwaartepunt vormt. Met veel nieuwbouw, maar ook omvangrijke onderhoudsprojecten waarbij vaak grote groepen lassers tijdelijk voor een specifieke taak worden ingezet. Wij kunnen in dergelijke gevallen heel snel de nodige opleidingen en certificeringen - de lasmethode- en lasserskwalificaties - verzorgen. Daarnaast leveren we via dit nieuwe steunpunt alle andere lastechnische apparatuur, ook op huurbasis, toevoegmaterialen, middelen voor persoonlijke bescherming en dergelijke die vaak op zeer korte termijn ingezet moeten worden."

De demonstraties en expositie tijdens de twee open dagen gaven een goede indruk van de status van Lastechniek Europa als 'total supplier'. Als Nederlandse vertegenwoordiger van het Duitse topmerk EWM demonstreerde de onderneming o.a. innovatieve processen als het snel aan populariteit winnende ColdArc-lassen en de kortsluitboogvariant Cold Root Pipe, een snel alternatief voor het TIG-lassen. Het onder water lassen, waarbij een lasser in volledige duikuitrusting met lastoorts en bikhamer in een soort aquarium afdaalde, trok veel belangstelling. Dat gold ook voor de demonstratie van het pijpleidinglassen, een ander specialisme van Lastechniek Europa en een activiteit die in de dagelijkse praktijk van het Botlekgebied grootschalig wordt uitgeoefend.

In de nieuwe vestiging aan de Isarweg 4, waar men beschikt over twaalf moderne lascabines met geavanceerde EWM-apparatuur, kunnen alle gangbare NIL-lasopleidingen niveau 1 t/m 4 gegeven worden. Marchel Kaspers, Manager Techniek & Certificeringen van Lastechniek Europa, kijkt tevreden terug op het tweedaagse evenement. "We hebben ons bedrijf goed op de kaart gezet. Straks, met de realisatie van de Tweede Maasvlakte, zal de betekenis van mainport Rotterdam voor de Nederlandse economie nog verder toenemen. Met deze vestiging anticiperen wij daar alvast op. We bieden hier alle lastechnische faciliteiten en dienstverlening die bij de dynamiek van dit gebied horen, nu en in de toekomst."

Het onder water lassen trok veel belangstelling.

TEKENEN OVEREENKOMST

LionGas, het Rotterdamse project van de wereldwijde ontwikkelaar van LNG-terminals 4Gas, heeft met Gas Transport Services (GTS) begin november een overeenkomst getekend voor de aankoop van materialen voor een gaspijpleiding. Met deze pijpleiding van 3,12 kilometer lang en een dia-meter van 36 inch kan GTS een nieuwe aansluiting realiseren voor de LionGas terminal in Rotterdam en de daarnaast geplande elektriciteitscentrale ENECOGEN.

LionGas is een van de zes projecten van 4Gas, de wereldwijde ontwikkelaar en exploitant van LNG terminals. De nieuwe verbinding zal volgens planning gereed zijn in januari 2011. De gaspijpleiding wordt aangesloten op de bestaande HTL-grid en stelt LionGas' klanten in staat om hun gas door heel Noordwest-Europa te distribueren.

PRINCIPEAKKOORD

Het Nederlandse multi-utility energiebedrijf DELTA en het LNG-terminalbedrijf 4Gas hebben een principeakkoord getekend voor capaciteitsrechten in 4Gas' Rotterdamse LNG-terminal LionGas.

Het principeakkoord geeft Delta Energie capaciteitsrechten van 1 miljard kubieke meter per jaar (1bcm/a), aan te schaffen per oktober 2012.

Paul van Poecke, CEO van 4Gas: "Wij zijn verheugd een overeenkomst te mogen sluiten met een vooraanstaand Nederlands energiebedrijf. We kijken er naar uit om intensief met DELTA samen te werken in de realisatie van het LionGas-project, waarvan de ingebruikname staat gepland voor 2012."

Delta CEO Peter Boerma vult aan: "Door deze overeenkomst verstevigen wij onze positie in de Nederlandse gasmarkt aanzienlijk en vergroten we onze flexibiliteit van levering. Daarmee creëren we een basis voor verdere groei. Behalve ons bedrijf zelf profiteert met name onze klantenkring van dit akkoord."

HydrauRent

hydraulische capaciteit op afroep

Hoe vaak komt het niet voor - een project of speciale applicatie vereist hydraulische apparatuur. De investeringen hierin én de kosten voor inbedrijfstelling en onderhoud zijn echter zodanig, dat ze een serieuze drempel vormen voor de aanschaf van de apparatuur. Dan is het goed om te weten dat HydrauRent een kant-en-klare en betaalbare oplossing biedt: HydrauRent.

Total Cost of Ownership

In nagenoeg alle industriële sectoren spelen de 'Total Costs of Ownership' een steeds belangrijker rol. De belangstelling voor dit thema doet zich ook voor wanneer in hydraulische apparatuur moet worden geïnvesteerd. De apparatuur wordt vaak eenmalig of op projectbasis ingezet, terwijl kosten voor inbedrijfstelling, reparatie of onderhoud niet altijd even duidelijk zijn. Juist daarom is het huren van hydraulische capaciteit als tijdelijke vervanging of voor extra capaciteit in veel gevallen een aantrekkelijk alternatief. Dat alternatief biedt HydrauRent met HydrauRent; 'hydraulische capaciteit in containerformaat' waarmee op ieder gewenst moment en op elke locatie extra capaciteit kan worden gerealiseerd.

Snel en flexibel op maat

HydrauRent is een snelle, economische en flexibele optie wanneer hydraulische apparatuur in uitstekende toestand gewenst is. Op ieder moment en iedere locatie kan de apparatuur worden geplaatst zonder dat hiervoor kostbare investeringen of extra personeel nodig zijn. De gehuurde apparatuur wordt door HydrauRent-monteurs op locatie geïnstalleerd en in bedrijf genomen, terwijl onderhoud en reparatie tot het verleden behoren. Maar ook buiten de gebruiksperiode voorkomt HydrauRent tal van verborgen kosten. Hydraulische systemen die tijdelijk niet worden gebruikt, moeten immers worden opslagen en op gezette tijden worden geïnspecteerd en gecertificeerd.

HydrauRent wordt op maat geleverd. Op basis van de wensen en behoeften van de gebruiker worden een gedegen advies en helder kostenoverzicht samengesteld. Zo is vooraf bekend welke kosten met de tijdelijke huur gemoeid zijn.

Voor tal van toepassingen

Een veel gebruikte oplossing uit het HydrauRent-programma is de HydrauPack, een door HydrauRent ontwikkeld modulair concept dat bestaat uit halve 10-feet containers waarin hydraulische maatwerkmodules worden gerealiseerd tot 200 kW. De afzonderlijke modules zijn snel en eenvoudig te koppelen tot units van maximaal 800 kW met de afmeting van een 20-feet container. Daarbij is het mogelijk om één van de units speciaal in te richten zodat bijvoorbeeld voor moeilijk bereikbare locaties één unit kan worden gereserveerd voor brandstofopslag of als extra hydrauliekolie-reservoir.

Naast HydrauPack omvat het HydrauRent-programma ook andere verhuuroplossingen. Zo worden onder de naam HydrauSupport hydraulische filtratieunits voor het reinigen van hydraulische olie of een ontwaterings- en ontgassingsinstallatie geleverd. Deze laatste kan -met het oog op het toepassingsgebied- ook in ATEX-uitvoering worden gehuurd, waardoor gebruik in explosiegevaarlijke omgevingen mogelijk is. Tevens kan snel een spoelunit voor het reinigen van hydraulische systemen worden geleverd, terwijl voor handpompen en vijzels in verschillende afmetingen met bijbehorende snelkoppelingen en verdeelstukken de HydrauTool wordt verhuurd. Tenslotte zijn ook hydraulische lieren onder de naam HydrauWinch leverbaar. Het pakket omvat de standaard hydraulische lieren, CT-lieren en hijslieren waardoor een compleet aanbod aanwezig is.

HydrauRent
HYDRAULIC RENTAL EQUIPMENT

Schoondijk
+31 (0) 117 34 31 31

www.hydraurent.com

SKILLSXP: ONE SOLUTION, TOTAL CONTROL

Software voor competentie management

In deze tijden van krapte op de arbeidsmarkt wordt aantrekken en behouden van personeel steeds belangrijker; ook, of misschien wel vooral, in deze olie en gas industrie. Bedrijven en uitzendbureaus moeten in de zoektocht naar personeel steeds vaker over de grens kijken en het vinden van gekwalificeerd personeel wordt een steeds groter probleem.

SkillsXP, ontwikkeld door The Tritanium Company uit Leiden, is dé praktische oplossing voor bedrijven die kampen met deze problematiek. De SkillsXP software wordt wereldwijd toegepast door belangrijke spelers in de olie- en gas industrie. Van internationale drilling companies tot oliemaatschappijen en toeleveranciers aan de industrie: iedereen kampt met dezelfde problematiek op het gebied van aantrekken, opleiden en behouden van personeel en allemaal kunnen ze met SkillsXP perfect uit de voeten om deze problemen het hoofd te bieden.

Olie- en Gas

De reden dat organisaties wereldwijd overstappen op SkillsXP is dat deze software speciaal ontwikkeld is voor de Olie- en Gas industrie. Als geen ander begrijpt Tritanium de complexiteit van deze branche. De eisen die aan het personeel worden gesteld, de hoge eisen op het gebied van certificering op globaal, regionaal en lokaal niveau, alles kan worden vastgelegd en gemonitord in deze praktische oplossing.

Kennis, Kunde en Ervaring

Wanneer is een medewerker competent? Edi Gittenberger, General Manager van The Tritanium Company: "Of een medewerker competent is, wordt volgens onze filosofie bepaald door een drietal

elementen: iemands kennis, kunde en werkervaring. Bij bedrijven wereldwijd zien wij grote problemen bij het vastleggen van deze drie zaken. SkillsXP biedt een compleet overzicht van de kennis, kunde en werkervaring van uw medewerkers en is hiermee uniek in zijn soort."

Functieprofielen

Belangrijke basis voor gedegen competentie management is het vastleggen van de functieprofielen: wat moeten medewerkers weten en wat moeten ze kunnen? SkillsXP biedt een praktisch raamwerk om dit vast te leggen en te monitoren, onder andere door middel van beoordelingen. Om het aanbod nog completer te maken wordt momenteel de laatste hand gelegd aan de 360 graden feedback functionaliteit. Tevens is het mogelijk opleidingstrajecten (POP's) uit te stippelen en te monitoren om zo medewerkers klaar te stomen de toekomstige hiaten in uw personeelsbestand op te vullen.

Compliance bewaken

SkillsXP is ook zeer behulpzaam bij het bewaken van compliance aan (internationale) wet- en regelgeving op het gebied van persoonscertificering. In één oogopslag wordt vastgesteld welke verplichte certificeringen ontbreken of niet langer geldig zijn. De database

zorgt ervoor dat audits geen rompslomp meer opleveren: alle data is beschikbaar op één centrale locatie, inclusief gescande kopieën van alle belangrijke documenten.

Kijk op www.tritanium.com

NIEUW KANTOOR

Met ingang van 1 december 2008 is het in 2007 opgestarte 'Management of Training & Competence' (MT&C) gevestigd in hun nieuwe kantoor in Brielle. MT&C helpt bedrijven bij het organiseren van hun trainingsadministratie. Het goed bijhouden van alle certificeringen en opleidingen is voor veel bedrijven een lastige klus. Het vergt veel tijd, zeker voor bedrijven in een internationale werkomgeving of met een uitgebreid personeelsbestand. MT&C voorziet bedrijven van advies op het gebied van (inter)nationale regelgeving aangaande certificering van personeel. Maar deze dienst kan tevens complete administratieve ondersteuning bieden voor de afdeling PZ of training. Van het boeken van een cursus (tegen scherpe tarieven), tot het informeren van de medewerker en zelfs tot aan het verwerken van de facturenstroom. Meer informatie terug te vinden op www.mtc-office.com

SPECIALIST IN ROOSTERS

STALEN ROOSTERS
THERMISCH VERZINKEN
KLEURZINK® POEDERCOATEN
GEOMET®

bordesroosters | traptredenroosters

 thielco staalindustrie

www.thielco.nl

Postbus 4788, 5953 ZK Reuver, Tel. (077) 476 93 50, Fax (077) 476 93 30

EXTRA AARDGAS DOOR FOAM-INJECTIE

De NAM injecteert op enkele locaties milieuvriendelijke zeep (foam) om langer aardgas te produceren uit bijna lege gasvelden. Deze van origine Amerikaanse techniek heeft de NAM doorontwikkeld en aangepast aan de Nederlandse eisen om het gasproductieproces te optimaliseren.

Wanneer een nieuw gasveld wordt ontdekt, is de druk zeer hoog, vaak zo'n 300 bar. Tijdens de gaswinning daalt de druk naarmate het gasveld leger raakt. Er zijn verschillende technieken om het gas efficiënt te kunnen blijven winnen. Er komt echter een moment in de levensduur van een veld dat aardgaswinning technisch weliswaar nog wel mogelijk is, maar dat het bedrijfseconomisch niet meer interessant is om het gas te winnen. Dankzij innovatieve technieken is de NAM in staat de economische levensduur van een veld te verlengen, omdat langer en grotere hoeveelheden aardgas uit kleine velden gehaald kan worden.

Wanneer het formatiewater (dat zich in het veld bevindt) niet meer automatisch door de druk met het gas naar boven komt, kan de put 'verdrinken' en moeten er maatregelen worden genomen om de put te ontwateren. Medewerkers van de afdeling Production Technology van de NAM zagen dat ze in de VS hiervoor een zeer bijzondere aanpak gebruikten. Men injecteerde in de gasbron enkele tientallen liters biologische zeep, zodat er beneden in de pijp schuim wordt gevormd. Met de zeepbellen komen dan zowel gassen als vloeistoffen omhoog. Als de gasproductie na enkele dagen ten gevolge van waterophoping weer terugloopt, doseert men opnieuw zeep. Deze methode levert echter geen continue levering van gas. De Amerikanen hebben deze methode verder ontwikkeld zodat er continu foam toegevoegd kan worden. Dit laatste konden we in Nederland niet één op één toepassen. Een nieuwe - inmiddels gepatenteerde - techniek was nodig om bij de NAM ook continu foam aan de gasbron toe te kunnen voegen.

Bovenstaande technieken bieden uitstekende perspectieven om de bedrijfseconomische levensduur van een volwassen gasveld te verlengen, en de laatste paar procent (0-10%) gas van het gasveld ook economisch aantrekkelijk te maken. De NAM heeft nu op 25 onshore gasputten ervaring opgedaan met de foamtechniek. De 'extra' productie van deze bronnen varieert van 10.000 tot 250.000 m³ gas per dag en dat is ruimschoots voldoende voor een bedrijfseconomische exploitatie.

BOORWERKZAAMHEDEN NIEUWE NAM-LOCATIE HOOGEZAND

De NAM start binnenkort met het boren van een verkenningssput vanaf haar nieuwe locatie Hoogezand. De put wordt geboord naar een mogelijk nieuw gasveld 'Zuidlaardermeer'. De proefboring moet uitwijzen of er gas in het kleine veld zit en of het economisch haalbaar is om dit te winnen. De werkzaamheden op de locatie starten in de week van 22 december 2008. De boring zal ongeveer acht weken in beslag nemen.

De werkzaamheden worden uitgevoerd met behulp van een moderne boorinstallatie met een hoogte van ongeveer dertig meter. Op de locatie wordt 24 uur per dag en 7 dagen per week gewerkt. Rondom de boorinstallatie staat tijdelijk materieel dat nodig is voor de uitvoering van de boring.

Om het materieel naar de locatie te brengen, zal gedurende een korte periode dagelijks een tiental extra transporten plaatsvinden. Op en rondom de locatie zijn diverse voorzorgsmaatregelen genomen om invloed op de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Continue geluidsmetingen waarborgen dat de werkzaamheden binnen de wettelijke geluidsnormen plaatsvinden.

Met de eventuele ontwikkeling van het gasveld 'Zuidlaardermeer' draagt de NAM verder bij aan het succesvolle 'kleine-veldenbeleid' van de Nederlandse overheid. Door het opsporen en in productie nemen van kleine gasvelden op land en op de Noordzee te stimuleren, wil de Staat het grote Groningen-veld (Slochteren) zoveel mogelijk sparen, zodat dit zijn bijzondere functie als balansveld zo lang mogelijk kan behouden.

FPSO ESPIRITO SANTO TO BRAZIL

Keppel Shipyard has delivered the floating production storage and offloading vessel (FPSO) Espirito Santo to SBM Offshore. The vessel has left Singapore on November 10 2008 for deployment in the Espirito Santo field in offshore Brazil. The FPSO is capable of processing 100,000 barrels of oil per day (bopd) with a maximum storage capacity of two million barrels of oil.

It will be leased to the BC-10 Joint Venture, which is operated by Shell with ONGC Campos and Petrobras as co-venturers, whilst the FPSO will be operated by a joint venture between SBM Offshore and MISC.

NIEUWE SCHEPEN VAN OFFSHORE SHIP DESIGNERS

Drie recente opleveringen markeren het succes van de serie ontwerpen voor offshore support schepen van OSD-IMT Ltd, dochter van Offshore Ship Designers uit IJmuiden. De VOS Pathfinder, gebouwd voor Vroon Offshore Services door Astilleros Zamakona in Spanje is de laatste uit een serie van vijf standby vessels type IMT955. De 55 meter lange VOS Pathfinder is in oktober voor 5 jaar vercharterd aan HRL Centrica om in het Morecambe Bay gas veld te gaan varen.

Ook de VOS Pioneer en VOS Prospector zijn recentelijk overgedragen. Het zijn de eerste twee Field Support schepen uit een serie van tien voor Vroon Offshore Support naar IMT955-L ontwerp. Dit ontwerp is een verlengde versie van het bestaande IMT955 ontwerp. Beide schepen zullen worden ingezet op basis van een lange termijn contract met Total.

De pas uitgebrachte Pacific Viper is de vijfde uit een serie van tien anchor handling tug/supply schepen van 120 ton BP. Deze worden bij Labroy in Batam volgens IMT966 ontwerp gebouwd voor Swire Pacific Offshore.

De overige vijf schepen uit deze serie worden allemaal voorzien van DP1 en zullen eind 2008 en in 2009 worden opgeleverd.

Algemene Ledenvergadering 18 november 2008

Op dinsdag 18 november heeft bij Heerema Fabrication Group in Zwijndrecht de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering plaatsgevonden. De hoofdpunten op de agenda waren de financiën van de vereniging en de benoeming van de bestuursleden. Het financiële resultaat van 2007 was wederom positief. De jaarrekening 2007 is door de vergadering goedgekeurd. Naar verwachting zal ook 2008 met een positief resultaat worden afgesloten. Besloten is voor 2009 de lidmaatschapsbijdragen ongewijzigd te laten. De leden hebben tevens de benoeming van bestuurslid Duco de Haan van Moduspec Engineering goedgekeurd. Hij neemt de rol over van Leo Nagtegaal.

Na de Algemene Ledenvergadering (besloten gedeelte voor leden) heeft de Jaarvergadering (openbaar gedeelte) plaatsgevonden. Voorzitter Gert-Jan Kramer gaf in zijn jaarrede onder andere een overzicht van de IRO activiteiten in 2008 en plannen voor 2009. Ook gaf hij zijn visie op de economische situatie van dit moment. Jan-Pieter Klaver en Rick Lammes hebben beiden bedrijfspresentaties gegeven.

Heerema Fabrication Group (HFG) is gespecialiseerd in het ontwerpen, fabriceren en installeren van offshore constructies voor de olie-, gas- en energie-industrie. Heerema Zwijndrecht bouwt in opdracht van BP Norway een dek voor het Valhall Re-Development project voor de kust van Noorwegen. Het dek wordt 100 meter lang, 42,3 meter breed, 30,9 meter hoog en zal een gewicht hebben van ongeveer 11.000 ton. De gasten kregen de gelegenheid het Valhall project in de productiehale te bezichtigen.

De afsluitende netwerkborrel vond plaats in restaurant Het Develpaviljoen. Met 170 leden en gasten, was deze IRO Jaarvergadering een zeer succesvolle bijeenkomst.

De huidige bestuurssamenstelling ziet er als volgt uit:

Naam	Bedrijf/organisatie
G-J. Kramer	(Voorzitter)*
J.W.E. Griffioen	Mercon
S.A.W. Janse	Gusto* (Vice-Voorzitter)
D.H. Groeneveld	InterDam Merford
A.A. Ligterink	Seaway Heavy Lifting* (Secretaris)
D. de Haan	ModuSpec Engineering
E.P. Heerema	Allseas
M.A. Wijsmuller	WorldWise Marine* (Penningmeester)
M. Kahn	Jumbo Offshore
R.M. Kerkvliet	SAS Gouda
G.J.J. Bok	Tamalone*
H.W.M. Linssen	Keppel Verolme
P.P.M. Koop	Quercus*
J. Roodenburg	Huisman-Itrec
J.B.E.M. Athmer	Van Oord
J.J.J. Sluijter	Ernst & Young
J. Beerthuis	Falck Nutec
C.B.M. te Stroet	TNO Bouw en Ondergrond
A.P. Enthoven	Inventheon

* is tevens lid van het Dagelijks Bestuur

Overzicht productiehale HFG.

VOORLOPIG EXPORTPROGRAMMA 2009

31 MRT – 2 APRIL	ON & OFFSHORE GORINCHEM
4-7 MEI	OFFSHORE TECHNOLOGY CONFERENCE HOUSTON, USA
10-15 MEI	HANDELSMISSIE MEXICO CIUDAD DEL CARMEN/VILLAHERMOSA, MEXICO
25-28 MEI	GASTECH 2009 ABU DHABI, VAE
2-5 JUNI	HANDELSMISSIE NOORWEGEN NOORWEGEN
10-12 JUNI	OIL & GAS ASIA KUALA LUMPUR, MALEISIË
16-19 JUNI	BRASIL OFFSHORE MACAÉ, BRAZILIË
8-11 SEPTEMBER	OFFSHORE EUROPE ABERDEEN, SCHOTLAND

IRO KALENDER 2009

T/M 28 MAART '09	TENTONSTELLING OLIE, GAS EN BAGGEREN SLIEDRECHT
13 JANUARI	IRO NIEUWJAARSRECEPTIE DEN HAAG
3 FEBRUARI	GULF FORECAST MEETING ROTTERDAM
31 MRT – 2 APRIL	ON & OFFSHORE GORINCHEM

HET IRO KANTOOR IS DONDERDAG 25 DECEMBER 2008
T/M ZONDAG 4 JANUARI 2009 GESLOTEN

Promotiefilms Scholieren.tv online

IRO is behoorlijk actief met het promoten van de olie- en gasbranche onder jongeren. Door zichtbaar te zijn op diverse carrièrebeurzen proberen we de jongeren enthousiast te krijgen een beroep te kiezen in deze dynamische wereld.

IRO en NOGEPA doen gezamenlijk mee aan 'Scholieren.tv' ter promotie van de upstream olie- en gasindustrie. 'Scholieren.tv' is gespecialiseerd in het benaderen van jongeren door middel van internet. Inmiddels zijn de diverse promotiefilmpjes over het werken in de olie- en gasindustrie in de lucht. Diverse jongeren uit de branche komen aan het woord en vertellen over wat zij zo leuk vinden aan hun baan en werken in deze branche. De filmpjes zijn te bekijken via www.scholieren.tv.

Klik in het linkermenu op 'Alle films'. Bovenaan de lijst ziet u dan 'Aardolie en aardgas; een dynamische werkomgeving!'. Ook zijn deze filmpjes te bekijken op www.iro.nl onder Employment & Education.

Filmploeg aan het werk.

Nieuwe data cursus 'Olie en gas vanaf de bron'

Onder het motto 'weet waar je werkt' geeft deze niet-technische cursus inzicht in hoe olie en gas zijn ontstaan, hoe zij worden gevonden en gewonnen en hoe de sector in elkaar zit. Tevens wordt de nodige aandacht besteed aan veel gebruikte terminologie.

Er zijn nieuwe data voor de eerste helft van 2009:
Woensdag en donderdag 21 en 22 januari (NL)
Woensdag en donderdag 11 en 12 februari (ENG)
Woensdag en donderdag 11 en 12 maart (NL)
Woensdag en donderdag 8 en 9 april (ENG)
Woensdag en donderdag 13 en 14 mei (NL)
Woensdag en donderdag 10 en 11 juni (ENG)

Kosten voor deelname bedragen € 495 p.p. voor leden en € 795 p.p. voor niet-leden. Voor meer informatie of een aanmeldformulier kunt u contact opnemen met Marloes Kraaijeveld, kraaijeveld@iro.nl of telefoonnummer 079-3411981.

BEURSGENOTEERD

OFFSHORE EUROPE

De sluitingsdatum voor Offshore Europe was 24 oktober 2008. De komende weken zal er een indeling worden gemaakt. Op dit moment zijn er meer meters aangevraagd dan IRO heeft toegewezen gekregen. IRO probeert op dit moment meer ruimte aan te vragen bij de organisatie van Offshore Europe.

GASTECH

IRO zal een Holland paviljoen van 120 m2 realiseren op de beurs Gastech die van 25 tot 28 mei 2009 in Abu Dhabi zal plaatsvinden. De officiële inschrijving gaat in december van start, voor meer informatie zie www.iro.nl.

OIL & GAS ASIA

IRO zal op de OGA, die van 10-12 juni in Kuala Lumpur zal plaatsvinden, een Holland paviljoen van 117m2 realiseren. De officiële inschrijving gaat in december van start, voor meer informatie zie www.iro.nl.

BRASIL OFFSHORE

Ook op Brasil Offshore, die van 16-19 juni 2009 in Macaé zal plaatsvinden, zal een Holland paviljoen worden gerealiseerd. Houdt u voor meer informatie www.iro.nl in de gaten.

DEELNAME AAN BEURZEN / HANDELSMISSIES VIA IRO

Deelname in een Holland Paviljoen of aan handelsmissies staat open voor IRO leden en niet-leden. Bovenstaande activiteiten zullen alleen doorgang vinden bij voldoende belangstelling.

Informatie beurzen:

Marlijn Stoutjesdijk, stoutjesdijk@iro.nl of tel. **079 341 19 81**.

Informatie handelsmissies:

Ruud Liem, liem@iro.nl of tel. **079 341 19 81**.

Bij vragen tijdens beurzen kunt u ook contact opnemen via telefoonnummer **06 45 70 98 02**.

Netherlands Oil & Gas Catalogue 2009

De voorbereidingen voor de nieuwste editie van de Netherlands Oil & Gas Catalogue zijn alweer in volle gang. De catalogus zal in maart 2009 verschijnen. Reserveer nu uw advertentieruimte via www.iro-noc.nl/2009 of neem voor meer informatie contact op met uitgeverij Pedemex, dhr. P. Schoonenberg via 0162-314181 of per e-mail p.schoonenberg@pedemex.nl. De deadline voor aanleveren van materiaal is 31 januari 2009.

Deze pagina's bevatten nieuws van IRO, Branchevereniging voor de Nederlandse Toeleveranciers in de Olie- en Gasindustrie en haar leden.

Adres	: Engellandlaan 330 2711 DZ Zoetermeer	Telefoon	: 079 34 11 981
		Fax	: 079 34 19 764
Postadres	: Postbus 7261 2701 AG Zoetermeer	E-mail	: info@iro.nl
		Website	: www.iro.nl

GVN en IRO leden komen samen bij Breman Machinery

Op woensdag 26 november heeft IRO i.s.m. Groot Verspaners Nederland (GVN) een gezamenlijke ledenbijeenkomst georganiseerd bij Breman Machinery in Genemuiden.

Breman Machinery houdt zich bezig met de productie en bewerking van middelgrote tot zeer grote onderdelen, plaatwerken en lassamenstellingen ten behoeve van de algemene machine- en apparatenbouw. Harry Breman, algemeen directeur, gaf een bedrijfspresentatie over de activiteiten van het bedrijf. Ook zijn broer, Henk Breman, gaf met zijn presentatie een overzicht van de activiteiten van Plaatswalsen Purmerend. Enkele IRO leden; Iveta Dimova van Targetwise International, Volko de Jong van Energy Delta Institute en Chris Mostert van SST

Staalsnijtechniek; kregen de mogelijkheid een korte bedrijfs-presentatie te geven.

Breman Machinery is gespecialiseerd in werkstukken met grote afmetingen waaraan hoge eisen gesteld worden op het gebied van maatvoering en afwerking. Hierbij maakt men gebruik van moderne machines; verspanings- en plaatbewerkingsmachines, gereedschappen en de modernste lasapparatuur. Met de ruim een uur durende rondleiding werd de grootsheid van de projecten zeer duidelijk. De ontvangst, presentaties en netwerkborrel vonden plaats op een speciaal voor deze gelegenheid aangemeerde 4-master de 'Summertime'. Dit alles gaf een extra dimensie aan het geheel. Met 85 deelnemers van IRO en GVN was deze gezamenlijke bijeenkomst wederom een succes.

Handelsmissie naar Iran

Van 20 - 24 april 2009 organiseert IRO een olie- en gasmissie naar Iran. Het programma zal bestaan uit groepsbezoeken aan oliemaatschappijen en EPC contractors, een bijeenkomst met de olie- en gasleden van de Iran Chamber of Commerce en een individueel matchmaking programma. De missie zal plaatsvinden tijdens Iran Oil and Gas (www.iranoilshow.com) en er zal voldoende gelegenheid zijn om de beurs te bezoeken. De heer Khosrow Salour, de voormalige handelsmedewerker van de Nederlandse ambassade in Teheran, die zeer goed ingevoerd is in de olie- en gasindustrie in Iran zal IRO ondersteunen bij het maken van het programma.

Kosten om aan deze missie deel te nemen bedragen € 1000,- excl. BTW voor IRO leden en € 1500,- excl. BTW voor niet leden. Reis- en verblijfskosten zijn voor eigen rekening.

Voor meer informatie over deze missie en het programma kunt u contact opnemen met Ruud Liem, liem@iro.nl

Netwerkborrel aan boord van de Summertime.

Verzekeringen voor (sub-)contractors en suppliers in de offshore industrie.

INTRAMAR adviseert sinds 1994 bedrijven in binnen- en buitenland in de sectoren 'oil & gas' en 'renewable energy'. Ons specialisme heeft geleid tot adequate verzekeringsoplossingen:

- Aansprakelijkheidsverzekering analoog aan contracten met opdrachtgevers. (NOGEPA - MIA proof) Speciale polis voor ZZP'ers
- Employers' Liability Insurance (Wettelijk verplicht in UK)
- Construction All Risks (CAR) verzekering
- Reis-, ongevallen-, arbeidsongeschiktheids-, ziektekostenverzekeringen, etc. Wereldwijde dekking, ook in risicovolle gebieden.
- Werkmateriaal, equipment, gereedschappen etc. Zeer uitgebreide dekking tijdens transport en op locatie, inclusief onderwaterwerk.
- Internationaal werkend, onafhankelijk advies. Lloyd's Correspondents.

INTRAMAR insurances

INTERNATIONAL RISKS - INDEPENDENT SPECIALISTS

Het Nieuwe Diep 34 A8
1781 AD Den Helder

Telefoon 0223 61 22 22
Fax 0223 61 55 22

E-mail info@intramar.nl
Internet www.intramar.nl

BARYTE-BENTONITE- OIL WELL CEMENTS - FULL RANGE OF MUDPRODUCTS

Cebo Holland

Cebo Holland BV
Westerduinweg 1
1976 BV IJMUIDEN
Tel.: +31 (0)255 546262
Fax: +31 (0)255 546202
www.cebo.com

ELECTROTECHNIEK

Vageri Electrical &
Instrumentation B.V.
Postbus 125
3360 AC SLIEDRECHT
Tel.: +31 (0)184 433900
Fax: +31 (0)184 433999
E-mail: vageri@vageri.nl
www.vageri.nl

TESTAPPARATUUR

MAXIMATOR

- Air driven liquid pumps
- Hydraulic power packs
- Injection pumps
- Air amplifiers
- Gasboosters / Compressors
- Pressure intensifiers
- Test benches / Systems
- Valves, Fittings, Tubing
- Service / Rental

MAXIMATOR Benelux BV
Industrieweg 64
2712 LB Zoetermeer
Tel. +31 (0)79 361 11 40
Fax. +31 (0)79 361 65 55
info@maximator.nl
www.maximator.nl

*Complete Solutions
in High Pressure
Technology*

TESTAPPARATUUR

Resato International is one of the leading manufacturers in the field of high pressure technology. As a result of 20 years of experience Resato has grown to become an intelligence centre for the development, production and application of high pressure systems, especially for the oil and gas industry.

Oil- and gas field equipment

- Well head control panels
- BOP control units
- Chemical injection units

Test & control equipment

- Mobile air driven pump units
- Mobile air driven gas booster units
- Workshop pressure test units

Pumps & gas boosters

- Air driven pumps
- Air driven gas boosters
- Hand pumps & spindle pumps

Rental equipment

- Air driven pump units
- Air driven gas boosters
- High pressure hoses

Resato International BV

1^e Energieweg 13
9301 LK RODEN
Tel.: +31 (0)50 5016 877
Fax: +31 (0)50 5012 402
E-mail: info@resato.com
www.resato.com

TE HUUR: 4000 m² verhard bedrijfsterrein.

Gelegen aan de **Kotterkade** in **IJmuiden**, geheel van stelconplaten voorzien verhard terrein van 55m x 75m.
Het omheinde terrein is vanaf het water te bereiken. Krachtstroombaciliteiten zijn aanwezig.

Voor nadere informatie:

0255 563131
Dhr. A. of R. Ouwehand.

IT'S TIME TO DO SOME 'DEEP THINKING'

For the last five years Jumbo Offshore has been building its reputation as a solid installation contractor with a clear focus on subsea structures, mooring systems and light weight jackets and topsides. The main installation vessel is the Jumbo Javelin. Equipped with two 900 t Huisman mast cranes, fitted with a Kongsberg dynamic positioning system and with an enormous deck and large storage capacity she is a very useful installation tool. In 2008 Jumbo Javelin will get a companion in the Fairplayer, the second DP2 J-class vessel for conducting offshore installation works. This vessel will be able to install in 2.500 mtrs, that's what we call 'Deep Thinking'.

DUE TO RECENT OFFSHORE INSTALLATION AWARDS, JUMBO OFFSHORE HAS THE FOLLOWING VACANCIES:

- **PROJECT MANAGERS**
- **ASSISTANT PROJECT MANAGERS**
- **SENIOR PROJECT ENGINEERS**
- **INSTALLATION ENGINEERS**
- **ORCAFLEX EXPERTS**
- **STRUCTURAL ENGINEERS**
- **CAD DRAFTSMAN**

WE OFFER:

- A well rewarded, permanent position in an agreeable workenvironment,
- The company has a clear vision of its future aims and regards loyalty, reliability, safety and quality as its defining features.

PLEASE CONTACT:

Mr. R. Louvet
Tel.: +31 10 413 46 30
E-mail: werkenbijjumbo@kahn.nl
WWW.JUMBO-OFFSHORE.NL

LIFT. SHIP. INSTALL. ALL IN ONE GO.

Flying Focus

Specialist in aerial photography for shipping and offshore industry

P.O. box 111 - 1400 AC Bussum - The Netherlands
Phone +31 (0)35 691 08 29 - Fax +31 (0)35 692 06 60
info@flyingfocus.nl - www.flyingfocus.nl